

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONĀJ AVIZE** UN **LATVIJA**

2019. gada 24. – 30. septembris

Nr. 36 (1598)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

Valsts prezidents Egils Levits vizītē ASV

No 22. līdz 27. septembrim Valsts prezidents Egils Levits bija divas darba vizītes uz Amerikas Savienotajām Valstīm (ASV), lai piedalītos ANO Ģenerālajā asamblejā Ņujorkā, ANO Klimata samītā un Pasaules ekonomikas forumā. Valsts prezidentu Egilu Levitu vizītē pavadīja arī viņa kundze Andra Levīte. 24. septembrī A. Levīte Ņujorkas Publiskajai bibliotēkai dāvāja Latvijas grāmatas.

Valsts prezidents Egils Levits Ņujorkā tikās ar Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) ģenerālsekretāru Antoniju Gutērrešu (*attēlā*). Divpusējā sarunā ANO ģenerālsekretārs pateicās Latvijai par atbalstu dažādām ANO iniciatīvām. Abas puses lielu uzmanību sarunā pievērsa klimata pārmaiņu radītajiem izaicinājumiem. E. Levits uzsvēra, ka Latvija līdz ar citām astoņām ES dalībvalstīm vēlas vēl ambiciozāku

Latviešu mūziķi turpina iekarot pasauli
2. lpp.

Pasaules talkas dienā Barkavā stāda kokus
3. lpp.

Gruzijas latviešu biedrība – pilntiesīga ELA biedre
4. lpp.

Par Grosvaldu dzimtas piemiņu
6. lpp.

Ojārs Ēriks Kalniņš cildina tautas diplomātiju
7. lpp.

Skats uz Sibīriju mūsdienās
8. lpp.

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtīniet digitālo laikrakstu ŠEIT:

www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājiet bankā SIA VESTA-LK kontā:

**AS SEB banka, kods UNLALV2X,
Konta nr.: LV80UNLA0050016243516**
ar piezīmi "BL abon" un norādot vārdu, uzvārdu,
e-pastu un mājas adresi

Ik nedēļu izlasīsit Jums svarīgu informāciju labā latviešu valodā.

Abonementa maksa:

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem sazinieties ar redakciju
Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, LV-1011, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv,
tālrunis: +371 67326761 vai +371 29439423

www.facebook.com/@brivalatvija
[www.twitter.com @briva_latvija](https://www.twitter.com/@briva_latvija)

Mājaslapa:
www.brivalatvija.lv

politiku šajā jautājumā, kā arī uzsvēra, ka klimata pārmaiņu izaicinājumi ir multilaterāla problēma, kas solidāri jārisina visām pasaules valstīm. Sarunas noslēgumā E. Levits ielūdza ANO ģenerālsekretāru nākamgad apmeklēt Latviju. "2020. gadā apritēs 75 gadi kopš ANO dibināšanas 1945. gadā, kad Baltijas valstīm to okupācijas dēļ nebija iespējams piedalīties organizācijas radīšanā. Jūsu vizīte ANO gadskārtā 75 gadus pēc Otrā pasaules kara beigām būtu ļoti simboliska," sacīja Valsts prezidents.

Pirmajā ASV darba vizītes dienā Valsts prezidents Egils Levits tikās arī ar ANO Jauniešu organizācijas pārstāvjiem no Latvijas – Kristiānu Plāti, Oto Davidovu un Keitu Alaidi Dīcmani (*attēlā*). Sarunas laikā E. Levits atzinīgi novērtēja jauniešu iesaistīšanos Latvijas un starptautiskajā pilsoniskajā sabiedrībā, augsti novērtējot viņu degsmi, kompetenci un vēlmi iesaistīties jautājumos, kas pieprasa lielu atbildību.

Valsts prezidents Egils Levits 23. septembrī Ņujorkā ANO ietvaros tikās ar Chorvātijas Republikas prezidentu Kolindu Grabaru-Kitaroviču (*attēlā*). Abu

valstu prezidenti apspriedās par Eiropas Savienības (ES) aktualitātēm, NATO dienaskārtību un divpusējām attiecībām.

Liela uzmanība sarunā tika pievērsta reģionālās sadarbības projektiem. E. Levits un K. Grabara-Kitaroviča apspriedās par tā dēvēto Trīs jūru iniciatīvu, kas savienos Baltijas, Adrijas un Melno jūru ar dažādiem infrastruktūras projektiem. "Latvija atbalsta šo iniciatīvu, jo tā veicinās ekonomiskos sakarus un cilvēku mobilitāti," sacīja Valsts prezidents. Tāpat viņš uzsvēra, ka *Rail Baltica* projekts dos ieguldījumu Eiropas reģionu savienošanā. Tika pārrunāti akcenti, kas gaidāmi Chorvātijas pirmajā prezidentūrā ES Padomē 2020. gada pirmajā pusē. Prezidents novēlēja Chorvātijas kolēgai sekmes un sacīja, ka Latvija aktīvi iesaistīsies izvirzīto jautājumu apspriešanā. Chorvātijas prezidente pateicās Latvijai par atbalstu savas valsts uzņemšanai eirozonā un Šengenas zonā. Tāpat tika apspriesti NATO darba kārtības jautājumi, kā arī drošības situācija pasaulē un Eiropā. E. Levits pateicās Chorvātijai par tās iesaistīšanos starptautiskajā NATO sastāvā Baltijas reģionā.

MŪSĒJIE PASAULĒ

MARISS JANSONS

ASV

8., 9. novembris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*. Carnegie Hall, New York, NY

Austrija

27., 28. oktobris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*. Musikverein, Wien

Belģija

3. novembris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*. Koningin Elisabethzaal, Antwerpen

Francija

31. oktobris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*. Philharmonie de Paris

Luksemburga

4. novembris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*. Philharmonie Luxembourg

Vācija

10., 11. oktobris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*. Herkulessaal, München

24., 25. oktobris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*. Philharmonie im Gasteig, München

29. oktobris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*. Elbphilharmonie, Hamburg

1. novembris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*. Kölner Philharmonie

5. novembris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*. Philharmonie, Essen

ANDRIS NELSONS

ASV

20., 21., 26., 27., 28. septembris; 1., 3., 4., 5., 27., 29. oktobris; 7., 8., 9., 12., 14., 15., 16. novembris Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*. Symphony Hall, Boston, MA

18. novembris Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*. Carnegie Hall Corp., New York, NY

31. oktobris, 1., 2. novembris Andris Nelsons, *Boston Symphony Orchestra* un *Gewandhausorchester Leipzig*. Symphony Hall, Boston, MA

Austrija

20. oktobris, Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig*. Musikverein, Wien

Vācija

10., 11., 13., 17., 18. oktobris Andris Nelsons un *Gewandhausorchester Leipzig*. Gewandhaus zu Leipzig

AINĀRS RUBIĶIS

Vācija

20., 27. septembris Ainārs Rubiķis diriģē Pēterā Čaikovska operu "Jevģēnijs Ņeģins". *Komische Oper Berlin*

9. novembris Ainārs Rubiķis diriģē Volfganga Amadeja Mocarta operu "Burvju flauta". *Komische Oper Berlin*

ANDRIS POGA

Apvienotā Karaliste

14., 15. novembris Andris Poga un *Royal Liverpool Phil-*

harmonic. *Philharmonic Hall*, Liverpool

Dānija

24. oktobris Andris Poga un *Odense Symfoniorkester*. Odense Koncerthus

Kīna

4. oktobris Andris Poga un *Taipei Symphony Orchestra*. Zhongshan Hall, Taipei

Somija

31. oktobris Andris Poga un *Sinfonia Lahti*. Lahden Sibelius-talo

ELĪNA GARANČA

Francija

14. oktobris Elīna Garanča un *Deutsche Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz*. Théâtre des Champs-Élysées, Paris

Bulgārija

23. septembris Elīna Garanča un *Sofia Philharmonic Orchestra*. Sofijska filharmonia

Nīderlande

1. oktobris Elīna Garanča un *Deutsche Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz*. Concertgebouw, Amsterdam

Slovākija

12. oktobris Elīna Garanča un *Deutsche Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz*. Slovak Philharmonic, Bratislava

Vācija

27. septembris Elīna Garanča un *Wiener KammerOrchester*. Elbphilharmonie, Hamburg

6. oktobris Elīna Garanča koncertā "Festival der Nationen". Bad Wörishofen

8. oktobris Elīna Garanča un *Deutsche Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz*. BASF-Feierabendhaus, Ludwigshafen

KRISTĪNE OPOLAIS

Austrija

12., 16. oktobris Kristīne Opolais Čo-Čo Sanas lomā Džakomo Pučīni operā "Madama Butterfly". Wiener Staatsoper

Vācija

1., 14. novembris Kristīne Opolais Toskas lomā Džakomo Pučīni operā "Toska". *Semperoper Dresden*

MARINA REBEKA

Austrija

23., 26., 29. oktobris Marina Rebeka Amēlijas Grimaldi lomā Džuzepes Verdi operā "Simons Bokanegra". Wiener Staatsoper

Francija

26., 29. septembris, 2., 5., 8., 10. oktobris Marina Rebeka Normas lomā Vinčenco Bellini operā "Norma". Théâtre du Capitole Toulouse

MAIJA KOVAĻEVSKA

Vācija

20. septembris Maija Kovaļevska Mimi lomā Džakomo Pučīni operā "Bohēma". *Semperoper Dresden*

ZANDA ŠVĒDE

Vācija

3., 7., 10., 14., 17. novembris Zanda Švēde Soņetkas lomā Dmitrija Šostakoviča operā "Mcenskās aprīņa lēdija Makbeta". *Oper Frankfurt*

EGILS SILIŅŠ

Dānija

27. oktobris, 3., 14. novembris Egils Siliņš Kurvenāla lomā Richarda Vāgnera operā "Tristans un Izolde". *Operaen*, København

Vācija

21., 28. septembris, 5. oktobris Egils Siliņš Ceļnieka lomā Richarda Vāgnera operā "Zigfrīds". *Staatstheater Kassel*

VALSTS AKADĒMISKAIS KORIS "LATVIJA"

Šveice

15. novembris koris "Latvija", Ārihes latviešu koris "Balts", Agnese Egļiņa, klavieres, Vineta Sareika, vijole, diriģents Māris Sirmais. *Tonhalle Maag Zürich*

KREMERATA BALTICA

Argentīna

10. oktobris *Kremerata Baltica* un Gidons Krēmers. *Teatro Coliseo*, Buenos Aires

Čīle

7. oktobris *Kremerata Baltica* un Gidons Krēmers. *Teatro Carabineros*, Vasconia, Santiago

8. oktobris *Kremerata Baltica* un Gidons Krēmers. *Teatro Municipal de Las Condes*, Santiago

Kolumbija

5. oktobris *Kremerata Baltica* un Gidons Krēmers. *Teatro Metropolitano José Gutiérrez Gómez*, Calle

Vācija

21. septembris *Kremerata Baltica* un Gidons Krēmers, Andrejs Osokins (klavieres). *Alte Oper*, Frankfurt

26., 29. septembris *Kremerata Baltica* un Gidons Krēmers. *Stadthalle Kronberg*

PĒTERIS VASKS

Apvienotā Karaliste

3., 11. oktobris Pēteris Vasks, "Musica serena", atskaņo *Trinity Laban String Ensemble*. *Blackheath Halls*, London

24. oktobris Pēteris Vasks, "Musica dolorosa", atskaņo *Southbank Sinfonia*. *Hackney Round Chapel*, London

1. novembris Pēteris Vasks, "Vientuļais eņģelis", atskaņo sinfonia ViVA. *Royal Concert Hall*, Nottingham

Austrālija

21. septembris Pēteris Vasks, "Canto di forza". *Scot's Church*, Melbourne

Dānija

5. oktobris Pēteris Vasks, "Vientuļais eņģelis", atskaņo *Danske ungdomsensemble*. *Klassiske Dage*, Holstebro

Kanada

10. oktobris Pēteris Vasks, "Concerto no. 2", atskaņo orķestris *Les Violons du Roy*. *Palais Montcalm*, Québec, QC

11. oktobris Pēteris Vasks, "Concerto no. 2", atskaņo orķestris *Les Violons du Roy*. *Musée des beaux-arts*, Québec, QC

Meksika

2. oktobris Pēteris Vasks, koncerts, atskaņo *Camerata Santiago de Querétaro*. *Teatro de la ciudad*, Santiago de Querétaro

Nīderlande

22. septembris Pēteris Vasks, "Ziles ziņa", "Milas dziesmas",

diriģente Krista Audere. *OLV Basiliek*, Maastricht

Somija

24. septembris Pēteris Vasks, "Musica serena", atskaņo *Joensuu Kaupunginorkesteri*. *Carelia-Sali*, Joensuu

Šveice

26. septembris Pēteris Vasks, "Musica dolorosa", atskaņo *Sinfonieorchester St. Gallen*. *St. Gallen*. Tonhalle

5. oktobris Pēteris Vasks, "The Fruit of Silence", atskaņo *Orchestra Festival de Jura*. *Tempel*, Tramelan

6. oktobris Pēteris Vasks, "The Fruit of Silence", atskaņo *Orchestra Festival de Jura*. *Église St. Pierre*, Porrentruy

Vācija

12. oktobris Pēteris Vasks, "Lauda", atskaņo *International Youth Symphony Orchestra Bremen*. *Schulzentrum*, Bruchhausen-Vilsen

13. oktobris Pēteris Vasks, "Lauda", atskaņo *International Youth Symphony Orchestra Bremen*. *Die Glocke*, Bremen

19. oktobris Pēteris Vasks, "The Fruit of Silence", atskaņo *Junges Sinfonie-Orchester Wetzlar*. *Markuskirche*, Butzbach

20. oktobris Pēteris Vasks, "Hymnus". *Konzerthaus*, Berlin

20. oktobris Pēteris Vasks, "Canto di forza". *Bekennntnis Kirche Treptow*, Berlin

9. novembris Pēteris Vasks, "Da pacem, Domine", atskaņo *Ensemble Lodron*. *Emmauskirche*, München

16. novembris Pēteris Vasks, "Musica dolorosa", atskaņo *Hannoversche Orchestervereinigung*. *Makuskirche*, Hannover

ANDRIS DZENĪTIS

Dānija

24. oktobris Andris Dzenītis, "Delta returning", atskaņo klarinetists Egils Šēfers un *Carion Quintet*. *Odense Symfoniorkester*, diriģents Andris Poga. *Odense Koncerthus*

Spānija

14. novembris Andris Dzenītis, "Postludium. Ice", atskaņo *Valencia symphony orchestra*, diriģents Karelis Marks Šišons. *Palau de la Musica*, Valenca

Šveice

10. novembris Andris Dzenītis, "Leaves leaving Leipzig", atskaņo *Kremerata Baltica* un Gidons Krēmers. *Martinu Festtage*, Basel

IVETA APKALNA

Austrija

2. oktobris Iveta Apkalna. *Konzerthaus Wien*

Belģija

9. novembris Iveta Apkalna. *Sint-Pietersabdij*, Gent

Francija

25. oktobris. Iveta Apkalna un *Orchestre Philharmonique de Radio France*. *Maison de la Radio*, Paris

Ungārija

29. oktobris Iveta Apkalna, *Liszt Ferenc*. *Zeneművészeti Egyetem*. Budapest

Vācija

28. septembris Iveta Apkalna un *Philharmonisches Kammerorchester Dresden*. *Kulturpalast Dreden*

20. oktobris Iveta Apkalna un *Kremerata Baltica*. *Konzerthaus Berlin*

2., 3. novembris Iveta Apkalna un *Dresdner Philharmonie*. *Kulturpalast Dresden*

6. novembris Iveta Apkalna un *Dresdner Philharmonie*. *Elbphilharmonie Hamburg*

17. novembris Iveta Apkalna. *Johanneskirche Saarbrücken*

BAIBA SKRIDE

Austrālija

2. novembris Baiba Skride un *Skride Quartett*. *Harold Lobb Concert Hall*, Newcastle

4. novembris Baiba Skride un *Skride Quartett*. *City Recital Hall Sydney*

7. novembris Baiba Skride un *Skride Quartett*. *Adeleide Town Hall*

9. novembris Baiba Skride un *Skride Quartett*. *City Recital Hall Sydney*

12. novembris Baiba Skride un *Skride Quartett*. *Perth Concert Hall*

14. novembris Baiba Skride un *Skride Quartett*. *Llewellyn Hall*, Canberra

16. novembris Baiba Skride un *Skride Quartett*. *Elisabeth Murdoch Hall*, Melbourne *Recital Centre*

Nīderlande

12. oktobris Baiba Skride. *Het Concertgebouw Amsterdam*

Vācija

28. septembris, Baiba Skride. *Kronberg*

Zviedrija

21. septembris. Baiba Skride. *Konserthuset*, Stockholm

16., 17. oktobris Baiba Skride. *Konserthuset*, Örebro *Konzerthus*

13. oktobris Reinis Zariņš un *London Philharmonic orchestra*. *Congress Theatre*, Eastbourne

DAUMANTS LIEPIŅŠ

Vācija

3. oktobris Daumants Liepiņš. *Kissinger Klavierolymp*

Zviedrija

19. oktobris Daumants Liepiņš. *Giresta SKYFORGER*

Austrija

29. oktobris *Skyforger*. *Jugend- und Kulturzentrum Explosiv*, Graz

Čehija

27. oktobris *Skyforger*. *Barrák music club*, Ostrava

28. oktobris *Skyforger*. *Melodka*, Brno

Itālija

30. oktobris *Skyforger*. *Revolver Club*, Venezia

Malta

27. septembris *Skyforger*. *The Garage*, Zebug

Nīderlande

25. oktobris *Skyforger*. *Dynamo*, Eindhoven

Šveice

31. oktobris *Skyforger*. *Manoir Pub*, Valais

Vācija

26. oktobris *Skyforger*. *Eisleben*

1. novembris *Skyforger*. *head-CRASH Hamburg*

2. novembris *Skyforger*. *Helvete Pub*, Oberhausen

Sagatavojis Māris Binders

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

***

Latvija pievienojās vairākām iniciatīvām

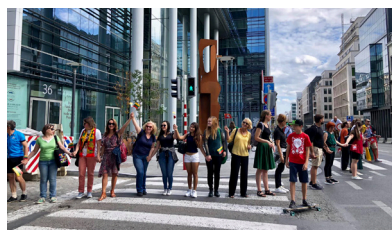
23. septembrī Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Ģenerālsekretāra organizētā Klimata rīcības samita ietvaros Ņujorkā, ASV, vides aizsardzības un reģionālās atbilstības ministrs Juris Pūce (AP!), pārstāvot Latviju, pievienojās vairākām klimata politikas un rīcības iniciatīvām, kā arī piedalījās augsta līmeņa diskusijā par klimata pārmaiņu ierobežošanu.

ANO Klimata rīcības samitā Latvija pievienojās trīs iniciatīvām, kas tika publicētas samita laikā. Latvija pievienojās iniciatīvai par jauniešu iesaistīšanu Parīzes nolīguma mērķu īstenošanā, t. sk. politiku formulēšanā. Latvija pievienojās iniciatīvai par gaisa kvalitātes uzlabošanu un klimata pārmaiņu, un gaisa piesārņojuma politiku saskaņotības veicināšanu, kā arī iniciatīvai par klimata rīcības veicināšanu un partnerību veidošanu pasākumu īstenošanai reģionos, iesaistot visus pārvaldes līmeņus, t. sk. pilsētas. Klimata rīcības samitā tiek prezentētas virkne iniciatīvu, tās izstrādātas deviņās tematiskajās jomās: emisiju samazināšana, sociālie un politikas virzītāji, jaunieši un publiskā mobilizācija, industrijas pāreja, infrastruktūra, pilsētas un vietējā rīcība, dabā balstīti risinājumi, noturīgums un pielāgošanās, klimata finansējums un oglekļa cenas noteikšana.

***

Baltieši Briselē izveido simbolisku "Baltijas ceļu"

Vairāki simti latviešu, lietuviešu, igauņu, kā arī viņu draugi un paziņas 23. septembrī sanāca Briselē, lai izveidotu simbolisku "Baltijas ceļu" starp trīs valstu vēstniecībām.

Pasākums notika tieši svētdien, 22. septembrī, jo Briselē, tāpat kā daudzviet pasaulē, aizvadītajā svētdienā tiek atzīmēta diena bez automašīnām. Līdz ar to Beļģijas galvaspilsēta privātajam transportam bija slēgta. Pirms 30 gadiem notikušajā "Baltijas ceļā" Latvijas, Lietuvas un Igaunijas iedzīvotājiem bija jāizveido aptuveni 600 km gara ķēde. Un tam toreiz bija nepieciešami aptuveni divi miljoni cilvēku. Briselē ceļš no Latvijas vēstniecības ēkas līdz Igaunijas un tālāk Lietuvas vēstniecības namam ir aptuveni 600 metru garš. Svētdienā tie rokās sadevušies baltieši un viņu draugi. Daži bija tautastērpos, citi – krāsainos T-krēslus, bet kādam galvā bija studentu korporāciju cepures. Baltiešu kopābūšana turpinājās arī parkā līdzās Eiropas Parlamentam. Te bija nobaudāms gan lietuviešu alus, gan latviešu saldējums, gan igauņu konfektes. Kopējā svētku noskaņā palīdzēja radīt arī deju kopas un kori no visām trim baltiešu kopienām. Baltiešiem te piknikā pievienojās arī citi brīselieši, kuri tika izglītoti – kas un kāpēc te notiek.

***

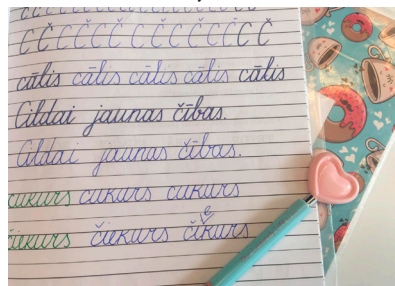
Ārvalstu vēstnieki apmeklēja Latgali

24. septembrī Latvijā akreditētie ārvalstu rezidējošie un nerezidējošie vēstnieki ikgadējā reģionālajā braucienā apmeklēja Latgali. Ārlietu ministrijas organizētajā tradicionālajā braucienā iepazīt Latvijas reģionus vēstniekus aicināja valsts sekretārs Andris Pelšs. Vēstnieki guva ieskatu par ekonomiskās sadarbības iespējām šajā reģionā, kā arī iepazīta tā kultūrvēsturi. Viesi tikās ar Daugavpils pilsētas domes priekšsēdi Andreju Elksniņu, Līvānu novada domes priekšsēdi Andri Vaivodu, apmeklēja Līvānu novada Kultūras centru un Latgales mākslas un amatniecības centru, kur iepazīnās ar Līvānu stikla izstrādājumu tapšanas procesu.

***

Atbalsta pilnīgu pāreju uz mācībām valsts valodā arī bērnudārzos

Koalīcijas sadarbības padomes sēdē, apspriežot nacionālās apvienības *Visu Latvijai!* Tēvzemei un brīvībai/LNNK (VL/TB/LNNK) piedāvātos grozījumus Izglītības likumā, visas valdības partijas vienojušās, ka visos izglītības līmeņos īstenojama pilnīga pāreja uz mācībām valsts valodā. Attiecīgs plāns būs jāizstrādā Izglītības un zinātnes ministrijai (IZM).

VL/TB/LNNK priekšsēdis Raivis Dzintars uzsvēra, ka pagaidām šī vēl ir tikai ļoti svarīga vienošanās. "Es pat teiktu, ka [tā ir] vēsturiska vienošanās," teica Dzintars, uzsverot, ka tā ir pirmā reize, kad visas valdību veidojošās partijas devušas zaļo gaismu idejai par pilnīgu pāreju uz mācībām valsts valodā. "Nacionālā apvienība arī turpmākajā procesā darīs visu iespējamo, lai šī pāreja tiktu īstenota pēc iespējas ātrāk," akcentēja politiķis.

***

Ārlietu ministrijas izstāde apceļo Latviju

19. septembrī ārlietu ministrs E. Rinkēvičs Tukuma Mākslas muzejā atklāja ceļojošo izstādi "Latvijas diplomātijai un ārlietu dienestam 100", kurā Ārlietu ministrija pirmo reizi ir izveidojusi ar mērķi iepazīstināt iedzīvotājus ar Latvijas ārlietu dienesta darbību un sasniegto 100 gadus. Kā pirmā izstādes apskates vieta ārpus galvaspilsētas ir izvēlēts Tukums, jo ar šo pilsētu ir saistīts pirmā Latvijas ārlietu ministra Zigfrīda Ananas Meierovica (1887-1925) vārds.

Ekspozīcija sniedz ieskatu Latvijas vēstures nozīmīgākajos notikumos un stāsta par ārlietu dienesta diplomātu ieguldījumu valsts izveidē, pastāvēšanā un starptautiskajā atziņā. Tukuma iedzīvotāji un pilsētas viesi var apskatīt dokumentus, fotogrāfijas un priekšmetus, no kuriem lielākā daļa izstādē tiek eksponēti pirmoreiz. Tukumā Ārlietu ministrijas veidoto izstādi papildina mākslas darbi un priekšmeti no Tukuma Mākslas muzeja un citu Latvijas muzeju krājumiem, bibliotēkām un privātkolekcijām. Interesentiem apskatāmi Jāzepa Grosvalda, Voldemāra Tones, Romana Sutas un citu mākslinieku veidoti ārlietu dienesta darbinieku portreti gleznās, skulptūrās un šaržos. Apskatei pieejami arī ārlietu dienesta personībām saistīti priekšmeti no privātkolekcijām.

Izstādi "Latvijas diplomātijai un ārlietu dienestam 100" Tukuma Mākslas muzejā varēs aplūkot no 2019. gada 19. septembra līdz 8. decembrim. Tālāk izstāde ceļos uz Ventspili, Jelgavu un Bausku. Tāpat to iecerēts parādīt arī Cēsīs, Daugavpilī, Rēzeknē un Valmierā. Izstāde pa Latviju ceļos līdz 2021. gada janvārim, kad apritēs 100 gadu, kopš tika panākta Latvijas Republikas starptautiski tiesiskā (*de iure*) atzišana. Līdzās izstādei iecerētas sarunas un diskusijas, kurās tiks runāts par diplomātiju, ārpolitiku un ārlietu dienesta darbību. Ārlietu ministrijas ceļojošā izstāde "Latvijas diplomātijai un ārlietu dienestam 100" ir daļa no Latvijas ārlietu dienesta Simtgades svētku programmas.

***

Latvijas jaunieši pievērs uzmanību klimata problēmām

20. septembrī kustības *Fridays For Future Latvia* un jaunatnes organizācijas "Protests" akcijā "Gājienā nākotnei" Vērmanes dārzā pulcēja apmēram 300 jauniešu. Akcijas "Gājienā nākotnei" mērķis ir pievērst mediju un politiku uzmanību klimata problēmām. Gājiena dalībnieki pēcpusdienā pulcējās Vērmanes dārzā pie brīvdabas skatuves un vēlāk devās gājienā Vecrīgas virzienā. Pasākumu lielākoties apmeklēja jaunieši, turot rokās pašu gatavotus vai pasākuma rīkotāju sarūpētus plakātus. Plakātos izskanēja virkne aicinājumu, tostarp ieviest inovatīvu depozīta sistēmu, kā arī atbildīgi lietot transportu un atbildīgi izvēlēties pārtiku.

Jaunieši turēja rokās plakātus ar saukļiem "Novēlc vienaldzības brilles", "Retāk lietojiet auto un uzturā mazāk lietojiet gaļu", "Par tīru rītdienu jau šodien", "Mēs visi esam vienā laivā", "Mums nav planētas B", "Mūsu planēta - mūsu atbildība" utt.

***

Koncertzāli uz AB dambja necels

Nacionālās akustiskās koncertzāles būvniecībai pieejamie 23 miljoni Eiropas struktūrfondu finansējuma, kurus iepriekš tika plānots izmantot AB dambja pamatu nostiprināšanai, sadalīti citām vajadzībām, tā pēc Latvijas Mūzikas padomes sēdes sacīja kultūras ministrs Nauris Puntulis (VL/TB/LNNK). Viņš skaidroja, ka apmēram deviņi miljoni eiro no šī finansējuma būs Kultūras ministrijas (KM) rīcībā. 5,5 miljonus eiro no šī finansējuma plānots izmantot, lai veiktu remontdarbus Lielajā ģildē, kurā esot katastrofālā stāvoklī. Pēc Puntuļa paustā, esot konkrēts plāns, kur šo finansējumu vairāk nekā deviņu miljonu apmērā izmantot. Puntulis sacīja, ka pārējais pieejamais struktūrfondu finansējums esot "iepludināts" kopējā valsts budžetā fiskālās telpas paplašināšanai. No Puntuļa teiktā noprotams, ka AB dambis vairs netiek izskatīts kā reāls variants koncertzāles būvniecībai, turklāt ministrs norādīja, ka iespējams, tiks sludināts jauns metu konkurss. Puntulis atzina, ka teorētiski arī arhitekta Anda Siļa izstrādāto koncertzāles projektu, kas paredzēja to veidot uz AB dambja, varētu tikt pārcelts uz jauno vietu, tomēr, viņaprāt, vajadzētu sludināt jaunu ideju konkursu.

***

Baltijas jūras koņu konkursā Latvijai trešā vieta

Jūrmalā notika 4. starptautiskais Baltijas jūras koņu konkurss. Tajā uzvaras laurus plūca jautkais koris *Mornington Singers* no Īrijas. "Jasmīnas koris" no Latvijas ieguva trešo vietu.

Kopumā par *Grand Prix* sacentās pieci kori. Par uzvarētāju kļuva *Mornington Singers* no Īrijas, otrā vietā palika Permas akadēmiskais koris *Mlada* no Krievijas, Latviju pārstāvēja un trešo vietu ieguva jautkais "Jasmīnas koris". Tikmēr ceturto vietu ieguva jautkais koris *Salutaris* no Baltkrievijas, bet piektajā vietā palika somu vīru koris *Valkia*.

***

Latvijā aizvadīta Pasaules talka

Kā simbols cilvēku un dabas attiecību uzlabošanai ir koku stādīšanas akcija un arī citas aktivitātes, ar ko Latvija pievienojās lielajai Pasaules talkai. Kopumā Pasaules talka pulcēja 163 valstu cilvēkus, kuri 21. septembrī vāca atkritumus un sakopa vidi. Šāda vispasaules akcija notika otro gadu pēc kārtas, un to rosinājis tieši Baltijas valstu veiksmīgais piemērs, pirms 10 gadiem aizsākot šādus pasākumus. Pasaules talkas centrālā vieta Latvijā šodien bija Madonas novada Barkavas pagastā, bet arī citviet notika dažādi sakopšanas darbi. Rīgā viena no šādām vietām bija Lielie kapi (*attēlā*).

Lielo kapu draugu grupa kapu sakopšanas talkas rīko regulāri, bet šodien tas notiek, simboliski vienojoties ar līdzīgi domājošiem cilvēkiem visā pasaulē. Talcinieks Otto Ozols norāda – ir labi, ka varam kopā strādāt un vienoties par kaut ko. Savukārt talcinieki Valters un Andris vēl piebilst, ka savā ziņā šodienas pasākums labi saucas ar vakar visā pasaulē, arī Rīgā, notikušo Klimata gājienu un tā idejām.

***

Stāda kokus nākotnei

Centrālais Pasaules talkas pasākums norisinājās Kristiāna Dāvida pamatskolas teritorijā Madonas novada Barkavas pagastā. Spītējot lietainajam laika apstākļiem, pasākuma ietvaros tika iestādīti gan koki, gan košumkrūmi. Tāpat visi atnākušie kopā ar pamatskolas bērniem ierīkoja dabas taku, kas kalpos par āra aktīvās zonas papildinājumu bērniem, kas ikdienā mācās un dzīvo skolas teritorijā.

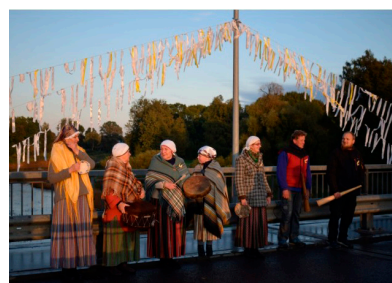

Agris Lungevičs, Madonas novada pašvaldības priekšsēdis: "Šodien Kristiāna Dāvida pamatskolas teritorijā paveicām svētīgu darbu, labiekārtojot teritoriju, kurā skolas audzēkņi izglītojas un dzīvo visu gadu. Stādījām kokus nākotnei, savukārt pati skola, ar savu unikālo un individuālo pieeju izglītībā, audzina bērnus par krietniem cilvēkiem, kas kļūs par svarīgu daļu mūsu valsts turpmākajai izaugsmei."

***

Atzīmē Baltu vienības dienu

Baltu vienības diena iedibināta, pieminot 1236. gada 22. septembrī notikušo Saules kauju, kurā zemgaļu un žemaišu spēki sakāva Zobenbrāļu ordeņa bruņiniekus. 2000. gadā Latvijas Saeima un Lietuvas Seims Saules kaujas dienu – 22. septembrī – oficiāli noteica par atzīmējamu atceres dienu.

Baltu vienības dienā tiek svinēta baltu tautu draudzība un vienotība, kopā ar Lietuvas Seima priekšsēdi Viktoru Pranckietī atklājot Baltu vienības dienas svinības Biržos, Lietuvā, sacīja Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece (VL/TB/LNNK).

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Saeimas priekšsēde uzsvēra, ka Baltu tautu vienotības spēku apliecina arī viena no lielākajām baltiešu morālajām uzvarām Atmodas laikā – “Baltijas ceļš”, kuŗa trīsdesmitā gadsimta tiek pieminēta šogad. “Mūs – baltu tautas – vieno līdzīgs pasaules redzējums un abas senākās indoeiropiešu valodas. Lietuvišu valodas skanējums latviešiem ir tuvs un pazīstams, tas rosina ieklausīties, atpazīt kopīgo un arī iemācīties ko jaunu”, atzīmēja Mūrniece. Saeimas priekšsēde arī uzsvēra, ka Latvijas un Lietuvas parlamentu iedibinātā Baltu vienības diena ir izveidojusies par brīnišķīgu tradīciju. Tā aicina abas tautas satikties, viesojoties gan Rucavā un Rokišķos, gan Liepājā un Palangā, gan Jelgavā un šodien – Biržos, sacīja Mūrniece, novēlot saules mūžu Latvijai un Lietuvai.

Ar pasākumu programmu uz AB dambja Rīgā 22. septembrī tika atzīmēta Baltu vienības diena, pieminot vēsturiskos Saules kaujas notikumus. Rīgā šo dienu atzīmēja uz AB dambja kopā ar spēcīgām folkloras kopām – “Vilkači”, “Grodi” un “Skandenieki”. Pasākuma noslēgumā bija folkmetalla grupas “Symbolica” koncerts. Un tradicionāli, kā visos Baltu pilskalnās un dažādās vietās, kā tradīcija ir, ka pulksten 20 tiek iedegti Baltu vienības uguns kuri.

***

Baltijas valstīs pieaugusi spēja pielāgoties hibrīddraudiem

Savos aizsardzības plānos NATO ņem vērā, ka kāds konflikts var sākties ar hibrīdveida draudiem. Tāpēc cilvēki tiek trenēti šādās krīzes pārvaldībai, un šajā jomā pieaugusi Baltijas valstīs spēja šajā jomā, intervijā LTV raidījumā “Pasaules panorāma” norādīja NATO Apvienoto spēku pavēlniecības Brunsumā komandieris, ģenerālleitnants Erhards Būlers. Krievijas organizē kopējas militārās mācības ar Baltkrieviju, kuŗās, kā paziņots, piedalīsies 12 tūkstoši karavīru un teju tūkstoši kaujas tehnikas vienību. Paralleli notiek mācības Krievijas Centrālā apgabala poligonos ar teju 130 tūkstošu karavīru un tādu valstu kā Ķīna un Indija līdzdalību. Kā norāda Latvijas bruņotie spēki, pamata satraukumam nav un arī mūsu valstī turpinās dažādas militārās mācības.

***

Londonā apmācības diasporas kopienas pārstāvjiem

Esam aizvadījuši 2019. gada otrās un noslēdzošās apmācības diasporas kopienas pārstāvjiem Londonā “Solis Tavās organizācijas attīstībā”. Tajās stiprinājām diasporas kopienas vadītāju projektspejas, strādājām ar reālām idejām un veicinājām jaunu kontaktu veidošanos. Apmācības piedalījās 19 dalībnieki, no Lielbritānijas – 3, Īrijas – 4, visplašāk bija pārstāvēta Skotija ar 6 dalībniekiem un pa vienam dalībniekam no Krievijas, Vācijas, Islandes, Norvēģijas, Itālijas un Dānijas. Divu apmācību dienu ietvaros dalībnieki iepazinās ar finanču

piesaistes iespējām, guva ieskatu projektu administrēšanas darbā, izstrādāja savas idejas un saņēma konsultācijas par ideju pārvēršanu reālos projektos. Dalībnieki grupās kopumā izstrādāja piecas projektu idejas.

Apmācībās ar dalībniekiem darbojās arī divi vieslektori. Pirmās dienas noslēgumā ar dalībniekiem tikās Toms Zeltiņš no biedrības “Bērzes Strazdi”, lai stāstītu dalībniekiem par ilgtspējīgas biedrības veidošanas nosacījumiem, organizācijas spēcīgākajām pusēm un stratēģijas nozīmi. Apmācību noslēgumā Eiropas Latviešu apvienības prezidija loceklis Valdis Māris Pūlis sniedza dalībniekiem informāciju par šī brīža aktuālītātēm Diasporas izglītības programmās, kā arī stāstīja par diasporas latviešu skoliņu financēšanas iespējām un nosacījumiem.

***

Gruzijas Ave Sol! kļūst par pilntiesīgu ELA biedru

Pamatojoties uz Eiropas Latviešu apvienības (ELA) asociētās biedru organizācijas – Gruzijas Latviešu biedrības Ave Sol! – 2019. gada 27. augusta iesniegumu, Eiropas Latviešu apvienība (ELA) prezidijā savā 2019. gada 10. septembra sēdē, atbilstoši ELA statūtiem, nolēma uzņemt organizāciju savā sastāvā pilntiesīga biedra statusā. Līdz ar pāreju pilntiesīga biedra statusā Gruzijas Latviešu biedrība Ave Sol! iegūst tiesības piedalīties ELA lēmumu pieņemšanā, tajā skaitā vēlē prezidiju un citas amatpersonas; izvirzīt kandidātus ELA amatpersonu vēlēšanās; saņemt informāciju par ELA darbību. Savukārt biedru organizācijas pienākumi turpmāk tai paredz ievērot ELA statūtus un ELA institūciju lēmumus; maksāt biedra naudu; prezidijam reizi gadā iesniegt ziņas par statūtu maiņām un darbību. ELA prezidijā arī sirsnīgi sveic Gruzijas Latviešu biedrību Ave Sol! divdesmit piecu gadu jubilejā un personīgi izsaka īpašu pateicību organizācijas ilggadējai vadītājai Reģinai Jakobidzei un visiem rosīgajiem Gruzijas latviešiem un viņu draugiem par kopīgajā lietā ieguldīto sirdi un dvēseli. “Novēlam, lai šajā ceturtdaļgadsimtā ieliktie stabilie pamati ļauj satīcībā raisīties jaunām, radošām iniciātīvām!” sacīja ELA vadītāja Elīna Pinto.

***

Dokumentālā filma par latgaliešiem Sibīrijā

Septembra beigās Latgalē tiks prezentēta dokumentālā filma “Latgališi Sibīrijā”, informēja projekta vadītājs Guntis Rasims. Darba veidotāji pauda, ka filma ir emocionāla, dinamiska un vēstures faktos balstīta.

Plūdi Sibīrijā // Foto: Reuters

Tā ir par tautiešiem, kuŗi uz tālajiem, skarbarjiem Sibīrijas plašumiem sākumā devās peļņā, bet vēlāk daudzi, tur dabūjuši zemi, apmetās uz dzīvi. Tāpat svešas varas tautiešus uz Sibīriju izveda arī varmācīgi, daudzi pēc izsūtījuma mājās vairs neatgriezās. Viņš uzsvēra, ka “Sibīrija mums ir tuva zeme”, jo tur dzīvo latgalieši, tur ir tautiešu kapi. Tāpēc Sibīrija “ir būtiska, neatņemama mūsu vēstures un kultūras teritorija”. Filmu producēja biedrība Latgolys Producentu Grupa.

***

Filma Laika tilti saņēmusi Lietuvas Kultūras ministrijas balvu

Lietuvas Kultūras ministrija nodibinājusi “Mākslas balvu par īpašiem starptautiskiem sasniegumiem kultūrā”, un pirmajā gadā to saņēmusi Latvijas Simtgades programmas filmas Laika tilti starptautiskā komanda, informē Latvijas Nacionālā kinocentra pārstāve Kristīne Matīsa.

Balvu pasniedza Lietuvas kultūras ministrs Mindaugs Kvietkauskis, uz Viļņu to saņemt devās filmas Laika tilti producētājs Uldis Cekulis un režisore Kristīne Briede, bet Lietuvā viņiem piebiedrojās otrs filmas režisors – lietuviešu klasiķis Audrijs Stonis, kuŗu ceremonijā pavadīja arī viņa māte, Lietuvas teātra un kino aktrise Reģina Kazlauskaitē.

***

Starptautiskais īsfilmu kinofestivāls

Rīgā un citās Latvijas pilsētās no 1. līdz 6. oktobrim jau tradicionāli norisināsies starptautiskais Manhetenas īsfilmu kinofestivāls. Rīgā festivāla programmu varēs skatīt kinoteātri Splendid Palace divas dienas – 4. un 5. oktobrī. Festivāla filmu skates notiks arī Cēsīs, Daugavpilī, Kuldīgā, Liepājā, Ogrē, Rēzeknē, Siguldā, Valmierā un Ventspilī. Jau astoto gadu pēc kārtas Latvijas kino skatītāji apvienosies ar kinomīļiem no simtiem pilsētu vienā pasaules skatītāju žūrijā, lai izvēlētos labāko filmu no festivāla Manhattan Short Film Festival (Ņujorka, ASV) finālistiem. Šis ir lielākais īsfilmu festivāls pasaulē un īpašs ar to, ka tiesneši ir paši skatītāji kinozālē – katrs skatītājs saņem anketu un balso par, viņaprāt, labāko īsfilmu un aktieri. Festivāla fināla programmai tiek atlasītas labākās 10 filmas no iesūtītajām. Šogad festivāls saņēma 1250 filmas no 70 valstīm. Fināla programmā ir iekļuvušas filmas no Francijas, Irānas, Kanadas, Vācijas, Somijas un ASV.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

KANADA. 19. septembra ritā Kanadas Parlamenta pakalnā pulcējās Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Polijas vēstniecību, Eiropas Savienības Kanadā delegācijas un diasporas pārstāvji, lai apliecinātu savu vienotību un savstarpējo atbalstu Baltu vienības dienā. Sarīkojuma izskaņā tika nodziedāta “Dievs, svētī Latviju!” un Lietuvas Republikas himna. Baltu vienības dienas tradīcija tika aizsākta 2016. gadā pēc Latvijas vēstniecības iniciātīvas, ko rosināja Ināra Eichenbauma.

GRIEKĪJA. 21. septembrī Latvijas vēstniecība Griekijā un latviešu kopiena Atēnās, sadarbībā ar Atēnu Kapodistrija universitātes botānisko dārzu, pievienojās Latvijā rīkotajai koku stādīšanas akcijai “Laimes koki”. Akcija notika pasaules lielās talkas World Cleanup Day ietvarā. Uz talkas vietu dalībnieki devās kājām cauri botāniskā dārza teritorijai. Pastaigas laikā botāniskā dārza darbinieki informēja par dārza darbību un interesantākajiem augiem. Talkas atklāšanā talcīniekus uzrunāja vēstnieks Māris Klišāns, akcentējot zaļās domāšanas un rīcības nozīmi.

UNGĀRIJA. 20. septembrī Budapeštā Lorānda Etvoša universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes Padomes sanāksmju zālē Latvijas vēstniecība Ungārijā rīkoja izstādes “Latvijas gadsimts” mobilās versijas atklāšanu. Vienlaikus, sadarbībā ar Ungārijas goda konsuli Latvijā Ariānu Župiku un Igaunijas goda konsulu Ungārijā Andrašū Berecki, tika atklāta libiešiem veltīta gleznu izstāde “Rāndali”, kas tapusi starptautiskajā plenērā “Līvzeme”, kas noritēja 2018. gadā Mazirbē. Latvijas vēstnieks Ungārijā Vilmārs Heniņš savā atklāšanas uzrunā atzīmēja, ka izstāde “Latvijas gadsimts” ir unikāls Latvijas mūzeju kopdarbs un dāvāna Latvijas Simtgadei.

DĀNIJA. Atzīmējot Baltijas ceļa 30. gadadienu, Latvijas vēstniecība Dānijā sadarbībā ar Lietuvas un Igaunijas vēstniecībām šī gada 17. septembrī rīkoja darba pusdienas, kuŗās kā goda viesis bija uzaicināts Dānijas ārlietu ministrs Jeppe Kofod. Darba pusdienās piedalījās Baltijas valstu vēstnieki Dānijā, ES prezidējošās valsts Somijas vēstnieks, Portugāles un Beļģijas vēstnieki, kā arī Dānijas Ārlietu ministrijas ES Koordinācijas departamenta direktors Jesper Ferslov Andersen. Vēstniece Alda Vanaga savā uzrunā uzsvēra “Baltijas ceļa” vēsturisko nozīmi

BALTKRIEVIJA. Latvijas šķēpmetēja Līna Mūze tikās ar Latvijas Republikas vēstnieku Baltkrievijā Einaru Semani un Latvijas vēstniecības Baltkrievijā darbiniekiem. Līna Mūze bija iekļauta Eiropas komandas sastāvā vieglatlētikas komandu sacensībās, kur sacentās Eiropas un ASV sportisti. Vēstnieks Einaris Semanis novēlēja veiksmi Līnai Mūzei šajās sacensībās un izvirzīto sporta mērķu sasniegšanu, kā arī uzvaru Eiropas komandai sacensībās Minskā. Latvijas delegācijā bija arī Saeimas Sporta apakškomisijas priekšsēdis Sandis Riekstiņš un Latvijas Vieglatlētikas savienības ģenerālsekrētārs Dmitrijs Miļkevičs.

FRANCIJA. 11. septembrī Latvijas vēstniecība Francijā, sadarbībā ar Nacionālo Austrumu civilizāciju un valodu institūtu (INALCO, Institut national des langues et des civilisations orientales) latviešu valodas nodaļu, rīkoja latviešu valodas stundu visiem, kam ir interese par latviešu valodu un kultūru.

Ievadstundu vadīja latviešu valodas nodaļas vadītājs Eriks Leburī (Eric Le Bourhis) kopā ar pasniedzēju Baibu Troščenko. Šādu stundu vēstniecībā organizē jau otro reizi, lai iepazīstinātu ar iespēju studēt latviešu valodu INALCO institūtā un aicinātu jaunos studentus pierakstīties uz jauno mācību gadu.

AUSTRIJA. 10. septembrī Vinē Latvijas vēstniecība Austrijā kopā ar Igaunijas un Lietuvas vēstniecībām rīkoja svinīgu pasākumu par godu “Baltijas ceļa” 30. gadadienai, pievērsot Austrijas un citu valstu sabiedrības uzmanību šim unikālajam vēsturiskajam notikumam. Sarīkojuma goda viesis bija Austrijas prezidents Dr. Aleksandrs Van der Bellen.

Vienotu uzrunu atklāšanā simboliski teica trīs Baltijas valstu vēstnieki Austrijā: Latvijas vēstniece Veronika Erte, Igaunijas vēstnieks Tomass Kuks (Toomas Kukk) un Lietuvas vēstnieks Donats Kušlis (Donatas Kušlys). “Šodien “Baltijas ceļš” ir Eiropas vienotības simbols. Tas kalpo kā pamudinājums mūsdienu izaicinājumus risināt miermīlīgā ceļā un ar vienotības palīdzību”, savā uzrunā uzsvēra triju Baltijas valstu vēstnieki.

SLOVĒNIJA. 9. septembrī Ļubļanā, Nacionālajā Mūsdienu vēstures mūzejā, Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece ar svinīgu uzrunu atklāja Latvijas Simtgadei veltītās izstādes “Latvijas gadsimts” mobilo versiju. Izstādē 10 mobilajos stendos atspoguļota Latvijas vēsture pēdējos 100 gados, izceļot katram laikposmam raksturīgās vērtības, aktuālītātes un norises, kuras visspilgtāk atklāj, kā mainījies redzējums par Latviju.

KRIEVIJA. 10. un 11. septembrī Latvijas vēstnieks Krievijā Māris Riekstiņš un Latvijas uzņēmēju delegācija apmeklēja Tatarstānas Republikas galvaspilsētu Kazanū, lai apspriestu ekonomiskās sadarbības perspektīvas starp Latviju un Tatarstānu. Kopā ar vēstnieku reģionālajā vizītē devās deviņu Latvijas uzņēmumu, Rīgas tūrisma attīstības birojs, Viesnīcu un restorānu asociācija u. c.

VĀCIJA. Latvijas vēstniecība Berlinē sadarbībā ar Berlīnes kinoteātri Kino Krokodil (Greifenhagener Str. 32, 10437 Berlin) aicina apmeklēt Latvijas filmu ciklu “Vai viegli būt jaunam? Latvijas jaunatne un Trešā Atmoda”. Šo filmu ciklu atklās š. g. 8. oktobrī ar leģendāro Juŗa Podnieka filmu “Vai viegli būt jaunam?”. Bet jau 20. septembrī aicina uz vācu režisora Rainera Komersa dokumentālo filmu Lettischer Sommer. 12. oktobrī būs skatāma arī režisores Lailas Pakalniņas filma “Veļa”, 15. oktobrī – Ivara Selecka filma “Šķērsiela” un citas.

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Jurijs Dudjs (32) nav tikams Krievijas varnešiem VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

Krievijas pilsētu jaunatnes vidū milzu popularitāti ieguvusi 32 gadus vecais Jurijs Dudjs – radio žurnālists, intervētājs, *Youtube* kanāla redaktors, kuŗa dokumentālās filmas “Kolima” un “Beslana. Atceries” izraisījušas Kremļa varnešu nepatiku.

Jurijs Dudjs, kuŗa tēvs – 62 g. v. Aleksandrs Dudjs – ir Maskavas valsts N. Baumana vārdā nosauktās tehniskās universitātes kuŗa katedras vadītājs un Kara zinātņu akadēmijas istenis loceklis (un tātad pieder pie elites), no mazotnes gāja savu īpašu ceļu. Apveltīts ar spožu talantu vairākās jomās un neizsīkstošu enerģiju, šis, var teikt, “politiski” vēl gluži jauns

cilvēks, dotību un izredžu ziņā tiek salīdzināts ar 42 g. v. Ukrainas prezidentu Volodimiru Zelenski, kuŗš kļuva par “plašo masu miluli” kā humora un atjautības spēles KVN čempions un kā Ukrainas prezidenta lomas tēlotājs TV seriālā “Tautas kalps”.

Taisni Jurijs Dudjs popularitāte Krievijas pilsētu jaunatnes un progresīvās intelīģences vidū biedē “Putina galmu”, jo protesta potenciāls Krievijā kopš šā gada vasaras ir stipri cēlies un radis arvien lielāku atbalsi, var teikt, civilizētajā pasaulē.

14 gadu vecumā Jurijs kļuva par Maskavas avīzes “Izvestija” ārštata korespondentu, 16 gadu

vecumā kļuva par šīs avīzes pastāvīgo autoru. 2008. gadā Jurijs beidzis studijas Maskavas universitātes žurnālistikas fakultātē.

No 2011. līdz 2017. gadam Jurijs Dudjs darbojas vadošos posteņos sporta žurnālistikā un kļuva starptautiski pazīstams.

2017. gadā Jurijs *Youtube* ietvaros sāka savu interviju seriju “vDudj” un iemantoja, var teikt, Viskrievijas popularitāti, asi un “bez aplinkiem” intervējot žurnālistus, politiķus, uzņēmējus, un tas ērcināja t.s. valstiski imperiskas aprindas.

Dudjs bija “zvaigzne” vairāku firmu reklāmas akcijās sakarā ar 2018. gada pasaules futbola čempionātu.

Taču ne tikai Krievijā, bet arī, var teikt, globāli atbalsojās Jurijs Dudjs dokumentālās filmās “Kolima” un “Beslana. Atceries”.

Šā gada aprīlī nāca klajā Dudja filma “Kolima. Mūsu bailu dzimtene”. Jurijs Dudjs apbraukāja visu gaŗo un drausmīgo “Kolims trasi”, kuŗu būvēja daudzi tūkstoši Gulaga ieslodzīto. Viņš runāja ar vietējiem iedzīvotājiem, vāca satriecošas liecības.

Un šī gada 2. septembrī nāca klajā Dudja otrā dokumentālā filma “Beslana. Atceries”. Te jāatgādina 2004. gada 1. septembra trāģēdija Ziemeļkaukāzā, pilsētā Beslana, kad čečenu kaujinieki ieņēma kādu skolu un padarīja bērnu

par ķilniekiem, izvirzot savas prasības. Putina “drošību” vienības “sturmēja” skolu, turklāt daudzi bērni gāja bojā. Veidojot filmu, Dudjs intervēja gan dzīvi palikušos ķilniekus, gan ierēdņus un apkārtnes iedzīvotājus.

11. septembrī žurnāls “GQ” pasludināja Dudju par “Gada cilvēku”. Pateikdamies par godinājumu, Dudjs teica: “Pietiek ciest politiskas represijas. Cik ilgi var?”

Pazīstamais rakstnieks Dmitrijs Bikovs “Eho Moskvī” raidījumā nosauca Dudju par “savas paaudzes balsi”. Jurijs Dudjs vēl ir samērā jauns, bet iemantojis apbrīnu tur, kur cieņā ir brīvdomība.

KĀRLIS STREIPS

Par klimatu un neizdarību

Pagājušajā piektdienā, 20. septembrī, miljoniem cilvēku visā pasaulē devās ielās, lai protestētu pret faktu, ka daudzviet pasaulē politiķi nepievērš pietiekamu uzmanību klimata maiņas jautājumiem. Rīgā protesta organizētāji apgalvoja, ka protestā Vērmanģāzā esot piedalījies pusotrs tūkstotis cilvēku. Ja tā, tad tas bija ievērojams skaits. Lielākais protests, cik var spriest, bija Ņujorkā, kur, starp citu, ļaudis piesaistīja meitene no Zviedrijas, kuŗa šajā jomā ir kļuvusi par īstenu lideri. Sešpadsmit gadus vecā Grēta Tunberga ir pavadījusi vairākas nedēļas Amerikā, kur viņa ir tikusies ar ASV Kongresa pārstāvjiem, lai viņus kauninātu par absolūtu neizdarību.

Nav absolūti nekāda jautājuma, ka klimata maiņa ir īsts un bīstams fenomens. Daudzus gadu tūkstošus pasaules iedzīvotāji vairāk vai mazāk sadzīvoja ar savu apkārtējo vidi. Bieži vien, ja bija pārāk daudz lietus vai pārāk daudz karstuma, automātiski vaina tika uzvelta dažādiem seno tautu dieviem, kuŗi acimredzot par kaut ko bija noskaitušies. Taču senajā pasaulē vienīgais īsti piesārņojošais elements bija uguns kuri, kādus cilvēki kūra siltuma un ēst gatavošanas vajadzībām. Taču visur pasaulē šķita, ka mūsu zeme ir bezgalīga. Bezgalīgi meži. Bezgalīgi ūdeņi. Bezgalīgi tuksneši un cita veida vide. Ja gadījās kāda katastrofa, tā bija dabas veidota. Ne jau cilvēks varēja būt atbildīgs par lielu vētru, par zemestrīci, par vulkāna izvirdumu. Taču, kopumā ņemot, nebija nekāda iemesla domāt, ka cilvēks varētu izdarīt kaut ko tādu, kas pasaulei kaitētu. Cilvēks maziņš, pasaule liela.

Taču astoņpadsmitā gadsimta vidū sākās industriālā revolūcija, un temps, kādā attīstījās pasaules, vai vismaz nosacīti rietumu pasaules tautsaimniecība, nozīmēja, ka nevienam nebija laika domāt

par tādiem “sīkumiem” kā cilvēka tiesības vai dabas aizsardzība. Pasaules pilsētas gandrīz vienmēr tika būvētas pie ūdeņiem, kas nodrošināja ne tikai ūdeni, bet arī transporta iespējas. Līdz ar to arī pirmās fabrikas un ražotnes tika būvētas upju, ezeru un jūru krastos, un visa draža, kāda radās no industriālajiem procesiem, mierīgi tika gāzta ūdeņos. Galu galā upe, ezers un konkrēti jūra likās tik milzīga, ka nevarēja būt, ka sākās tik tiešām kaitīgi procesi. Blakus process tajā visā bija fakts, ka līdz pat 20. gadsimta sākumam vienīgais īsti pieejamais zemes transporta veids bija rati, kuŗus vilka zirgs. Man personīgi ir grūti to iedomāties, bet līdz pat pirmajam Latvijas brīvvalsts laikam un arī labu laiku pēc tam Rīgas ielas bija pilnas ar zirgu izkārnījumiem, kuŗi kādam bija jāved prom. Vēl vairāk, daudzās pilsētās nebija kanalizācijas sistēmu, kas nozīmēja, ka arī cilvēka izkārnījumi nonāca uz ielas. Smaka noteikti bija vienkārši prātam neapverama.

Padomju Savienība šajā ziņā bija “izcils” piemērs. Staļina pa galvu, pa kaklu industrializācijas process pagājušā gadsimta pirmajā pusē tāpat nekādu uzmanību vides jautājumiem neveltīja. Es pats uz Latviju pārcēlos 1989. gadā, tātad vēl padomju laikos. Rīgas ielās kursēja sabiedriskais transports, kas gāza milzīgus dūmu mutulus visapkārt. Zināju, ka Baltijas jūra tolaik bija teju vai mirusi, jo ne tikai industrijas, bet arī PSRS militārais kompleks tajā gāza iekšā pilnīgi visu pēc kārtas. Vēl mūsdienās Latvijas sapieru komanda dodas Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā meklēt nesprāgušu municiju un to neitralizēt. Amerikā, savukārt, piesārņojums kļuva tik intensīvs, ka 1969. gadā Kujahogas upe Klivlendā aizdegās. Jā, aizdegās ūdens tvērne! Mežus savukārt arvien vairāk un vairāk bojāja tā dēvētais skābais

lietus, kuŗš radās tāpēc, ka cilvēki atmosfērā bija gāzuši vielas, kuŗas bojāja ozona līmeni mūsu atmosfērā. Tas bija politiskā nozīmē bēdīgi slavenais ASV prezidents Ričards Niksons, kuŗš saprata, ka tālāk vairs nevar. Tieši viņa administrācija izveidoja Amerikas Vides aizsardzības aģentūru. Tā noteica daudz stingrākas prasības attiecībā uz ūdens un gaisa tīrību. Līdz 2017. gada janvārim standarti šajā jomā tikai kļuva stingrāki. Bet 2017. gada janvārī amatā stājās ASV prezidents Donalds Tramps, un republikāņi kontrolēja abas Kongresa palātas.

Protams, nav tā, ka pasaule neko nav darījusi attiecībā uz klimata maiņu. Šonedēļ sākās kārtējā Apvienoto Nāciju organizācijas Ģenerālās Asamblejas sesija, un pirmā diena tika veltīta konkrēti klimata maiņas jautājumiem. ANO ģenerālsēkretārs Antonio Guterēšs jau iepriekš teica, ka viņš gaida, ka arī cilvēka izkārnījumi nonāca uz ielas. Smaka noteikti bija vienkārši prātam neapverama. Padomju Savienība šajā ziņā bija “izcils” piemērs. Staļina pa galvu, pa kaklu industrializācijas process pagājušā gadsimta pirmajā pusē tāpat nekādu uzmanību vides jautājumiem neveltīja. Es pats uz Latviju pārcēlos 1989. gadā, tātad vēl padomju laikos. Rīgas ielās kursēja sabiedriskais transports, kas gāza milzīgus dūmu mutulus visapkārt. Zināju, ka Baltijas jūra tolaik bija teju vai mirusi, jo ne tikai industrijas, bet arī PSRS militārais kompleks tajā gāza iekšā pilnīgi visu pēc kārtas. Vēl mūsdienās Latvijas sapieru komanda dodas Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā meklēt nesprāgušu municiju un to neitralizēt. Amerikā, savukārt, piesārņojums kļuva tik intensīvs, ka 1969. gadā Kujahogas upe Klivlendā aizdegās. Jā, aizdegās ūdens tvērne! Mežus savukārt arvien vairāk un vairāk bojāja tā dēvētais skābais

prātam piesārņojošai ogļu industrijai. Viņš arī ir apgalvojis, ka turbīnas, kuras nodrošina vēja enerģiju, cilvēkos rada vēzi. Kopumā ņemot savos divarpus gadus amatā Trampa kungs un viņa cilvēki ir atcēlušies vai sašaurinājuši 85 noteikumus tādās jomās kā gaisa piesārņojums un emisijas, dzīvnieku aizsardzība, aizsardzība pret toksiskām vielām, ūdens piesārņošana u.tml. Ričarda Niksona izolatā Vides aizsardzības aģentūra Trampa laikmetā lielā mērā ir kļuvusi par Vides Iznīcināšanas aģentūru.

Latvijā klimata maiņa galvenokārt ir izpaudusies kā neierasti siltas vai aukstas ziemas un neierasti saulainas vai lietainas vasaras. Mūsu valsts ir visnotaļ zaļa. 2018. gadā Latvija bija trešajā vietā Eiropas Savienībā attiecībā uz energoresursu procentu, kāds tautsaimniecībā nācis no atjaunojamiem energoresursiem, apmēram 40 procenti. Gandrīz puse mūsu valsts ir apmežota. Liela daļa energoresursu nāk no hidroelektriskām stacijām uz Daugavas un citām upēm. Ar visiem skandāliem, uzņēmums *Rīgas Satiksme* cenšas samazināt piesārņojumu,

kādu rada sabiedriskais transports. Taču citur pasaulē situācija ir krietni skarbāka. Lielie ugunsgrēki, kādi šovasar radušies Brazīlijas masīvajos mūža mežos, lielā mērā ir radušies tāpēc, ka zemnieki izdedzina teritorijas lauksaimniecības vajadzībām, un uguns tādus gadījumos nereti izplešas tik ātri, ka zemnieks viens neko glābt vairs nevar. Kūst pasaules milzīgie ledāji. Pagājušajā piektdienā no Trumša Norvēģijas tālajos ziemeļos ceļā devās ledlauzis ar mērķi ziemā tapt iesaldētam Arktikas jūras ledū, lai zinātnieki varētu visas sezonas garumā pētīt, kas tur īsti notiek. Ar secinājumu jau iepriekš, ka nekas labs tas nav. Amerikas austrumkrastā dzīvojošajiem ir jāzina, ka patlaban Atlantijas okeanā briesmīgs sešas tropiskas vētras ar potenciālu kļūt par orkāniem.

Un tāpēc paldies Grētai Tunbergai un viņas domubiedriem pasaulē! Katra paaudze ir spiesta arvien vairāk un vairāk sadzīvot ar savu priekšteču neizdarības sekām. Pasaule mums ir tikai viena. Vai tiešām ir pārmērīgi smagi šajā klimata maiņas jomā to glābt? Gribas cerēt, ka ne.

ZIŅAS	BIZNESĀ PORTĀLS NOZARE.LV	ARHĪVS	APSKATI
PR SERVICE	MEDIJU MONITORINGS	TULKOJUMI	FOTO UN VIDEO

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502
marketing@leta.lv
+371 – 672 225 09
www.leta.lv

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Mērijas ceļojums. Grosvaldu ģimenes stāsts

RITA ROTKALE

Izstāde ar šādu nosaukumu no 7. septembra aplūkojama Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā. Vēl tikai pirms gada uz kinoekrāniem iznāca lieliska dokumentālā filma, kurā tās scenārija autore un režisore Kristīne Želve atklāja lielai Latvijas sabiedrības daļai nezināmas liecības par muzeja darbinieces Mērijas Grīnbergas veikumu, Otrā pasaules kara beigās pavadot un pieskatot vairāku Latvijas muzeju krājumus, kuŗus nacistiskā Vācija izveda uz savām teritorijām. Pusotru gadu viņa neatkāpās no vērtīgās kravas, bet, kad pēc kara beigām kopā ar 400 mantu kastēm Mērija atgriezās nu jau Padomju Latvijā, pateicības vietā viņu sagaidīja represijas.

Un nu gandrīz tā pati radošā grupa, kas veidoja savilņojošo filmu, – Kristīne Želve, māksliniece Ieva Stūre, ko papildinājusi mākslas zinātniece LNMM izstāžu kuratore Ieva Kalnača un muzeja izglītojošo programmu kuratore Katrīna Vastlāve veidojušas izstādi, kurā Mērijas Grīnbergas personība un viņas, es nebaidos teikt, varoņdarbs skatīts plašākos laikmeta un notikumu kontekstos. Aiz viņas stāv viņas varenā dzimta – Grosvaldi, kuŗu pulkā ir juristi, politiķi, namsaimnieki, biedrību aktivisti, mākslinieki, neatkarīgas Latvijas valsts tapšanas atbalstītāji, pirmie tās ārlietu dienesta darbinieki. Mērijas personību veidojusi arī muzeju vide un muzejnieki. Bet kā to parādīt izstādē, turklāt ne tajos izdevīgākajos apstākļos Kupola zālē un 4. stāva izstāžu telpās? Divas reizes apmeklējot izstādi, pārlicinājos, ka veidotāju komandai tas izdevies spīdoši. Izstādes apmeklētājs mērķtiecīgi tiek izvadīts cauri Grosvaldu dzimtas likteņu likločiem, katrā no nosacītajām pieturām šajā ceļā apstājoties pie būtiskā. Izziņas materiālu ir daudz, bet to pārdomātais izkārtojums nerada pārblīvības iespaidu. Katrs pats var izvēlēties, vai iegrimt faktu dziļēs, vai ļauties atsevišķu eksponātu fascinējošam iespaidam.

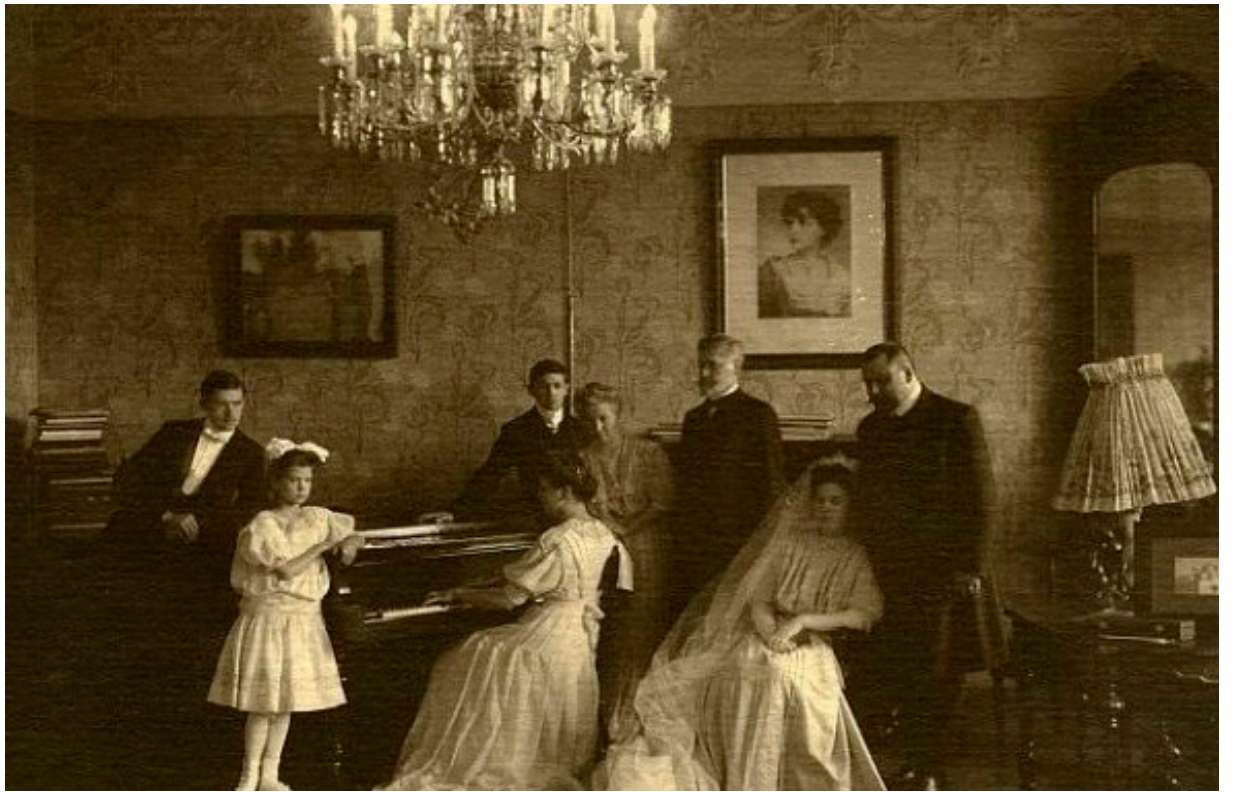
Tūlīt pēc lakoniskā ievada, kuŗā apzināti Grosvaldu dzimtas raduraksti, apmeklētājs tiek ievests izstādes daļā, kas saucas “Edinburgas ainiņas”. Tajā var burtiski sajūst to gaišo, mīlestības piestrāvoto gaisotni, kas valdīja Frīdriha un Marijas Grosvaldu un viņu bērnu Oļģerda, Karolīnes, Margarētas, Jāzepa un Mērijas ģimenē, kas vasaras no 1900. līdz 1916. gadam pavadīja Rīgas Jūrmalā Edinburgā (tagad – Dzintaros). Šīs ekspozīcijas daļas visu fona sienu klāj fotogrāfa Jāņa Rieksta uzņemts Mērijas Grosvaldes un mācītāja Jāņa Grīnberga kazu foto (1906. gada 6. oktobrī). Tajā redzama visa Grosvaldu dzimta – laimīgi, skaisti, par sevi un savu nākotni pārliecināti cilvēki. Jaunajā ģimenē 1909. gadā piedzimst meita Mērija, 1911. gadā – dēls Emanuels. Šajā pieturā kā brīnišķīgs ekspozīcijas noformējuma atradums vērtējama desmit gaisīgu, baltu meiteņu kleitu kompozīcija kā simbolisks atgādinājums par rūpju neapēnoto laiku, kad

katru vasaru meitām tika šūtas jaunas baltas kleitas, kuŗas uzvilkt pa svētkiem un mātes vārdadienā.

Tālāk varam izsekot ģimenes gaitām Pēterburgā, kur Jānis Grīnbergs darbojas kā Krievijas luterāņu latviešu draudžu biskaps un Jēzus draudzes mācītājs. Viņš ir arī rosīgs sabiedriskais darbinieks, sekmēdams mākslas un skolu attīstību, īpaši bēgļu laikā. Viņu namā allaž pulcējās daudz pazīstamu mākslinieku, sabiedrisku darbinieku, notiek diskusijas par Latvijas nākotni, taču tiek arī mūzicēts, turpat dzīvoklī top gleznas. Traģisks trieciens Grosvaldu dzimtai ir jaunākā dēla, talantīgā mākslinieka Jāzepa, ģimenē saukta par Džo, pāragrā nāve gripas epidēmijā 1920. gadā. Savos divdesmit deviņos gados viņš bija paguvis apgūt glezniecību Minchenē un Parīzē, piedalīties izstādēs dzimtenē un ārzemēs, pēc iesaukšanas kara vadījis jātnieku izlūku nodaļu Latviešu strēlnieku 6. Tukuma pulkā, vēlāk piedalījies vairākās sabiedroto organizētās ekspedīcijās. Arī šādos apstākļos viņš gleznoja, zīmēja, skicēja. Daļa agrāk nekad npublicēto mākslas darbu skatāma izstādē.

Drīz pēc vīra nāves 1923. gada vasarā Mērija ar abiem pusaudžu vecuma bērniem Mēriju un Emanuelu no Ļeņingradas pārceļas uz Rīgu, kur dzīvo Aspazijas bulvārī Grosvaldu skaistajā astoņu istabu dzīvoklī, bet pirmajā stāvā iekārto nelielu lietišķās mākslas priekšmetu tirgotavu. Viņa nopietni interesējas par etnografiju, pamazām viņai pievienojas meita Mērija jaunākā. Par to, ka darbi sokas labi, liecina Parīzes 1937. gada Starptautiskajā Mākslas un modernā industriju izstādē Mērijai Grīnbergai vecākajai piešķirtais Zelta diploms. Vēstulē meitai no Parīzes Mērija raksta, ka viņa pasniegusi baltus adītus pirkstaiņus Francijas prezidentam, kad tas apmeklēja Baltijas valstu paviljonu, un min, ka francūži apbrīnojoši latviešu tautastērpus. Savukārt 1937. gada Latviešu mākslas izstādē Parīzē Lietišķās mākslas sadaļas iekārtošanā darbojas Mērija Grīnberga jaunākā. Bet šīs izstādes sadaļas centrs noteikti ir fascinējošā lielizmēra videoprojekcija “Mērijas vainags”. To veidojusi Ineta Sipunova, par pamatu ņemot šobrīd droši vien vispopulārāko Mērijas Grīnbergas fotoportretu, kuŗā jaunā sie-

vieta skatāma profilā ar Pērkones krāšņo vainagu galvā. Attēls tapis 30. gados Viļa Rīdzenieka salonā “Klio”. Bet videoprojekcijas noslēpums ir tajā, ka vainaga zvārgulīši pa brīdim viegli iešķindas, pērlītes pavisam viegli izeaigojas. Mērija šajā attēlā ir kā rimta, pašcieņu apliecināša karaliene.

Un tad jau stāsta centrālais notikums – Mērijas ceļojums, ja tā to maz drīkst saukt. Telpas iekārtojums ir skarbs – grīdu daļēji sedz melns klājums, iekārtojumā izmantotas robustas koka kastes ar šifrētiem uzrakstiem. Tādās kara beigās pēc vācu okupācijas iestāžu pavēles tiek ievietotas izvešanai sagatavotās Latvijas muzeju vērtības. Mērija ir viena no jaunākajām Vēstures muzeja darbiniecēm, kas piedalās šī uzdevuma veikšanā. Braucienā kā vērtīgās kravas pavadoni tiek nozīmēti vairāki muzeja darbinieki, Mērija ir vienīgā, kas piesakās brīvprātīgi, un vienīgā, kas pēc pusotra gada klejojumiem Eiropas plašumos atgriezīsies ar neskartajām bagātībām dzimtenē. Pateicības, goda un slavas vietā viņu gaidīs aizdomīgums, neuzticība un galu galā atļāšana no darba. Šajā izstādes ceļa pieturā skatāma visa gaŗo mēnešu klejojumu karte ar sīkiem vietu atšifrējumiem, ar Mērijas roku rakstīti muzeju dārgumu izvietošanas plāni pa vagoniem, dažādas piezīmes. Tomēr, ja arī visa tā nebūtu, par šo briesmu un neziņas pilno braucieni visprecīzāk varētu pastāstīt raupjie vācu armijas zābaki, kuŗos trīsdesmitpiecgadīgā sievietē iekāpa, uzsākot ceļu, un ar kuŗiem kājās pēc pusotra gada atgriezās kopā ar dārgo kravu. Atzišos, ka izstādes apskates laikā vairākas reizes kaklā sakāpa kamols, bet pie šiem zābakiem asaras nebija novaldāmas. Sirds sāpēja ne jau tikai par vienas augstākiem ideāliem uzticīgas sievietes likteni. Lielvaru un tās vadoņu neprāts pa pasauli izkaisīja Grosvaldu dzimtas dzīvus palikušos, un cik nebija šādu izpostītu dzimtu un veselu tautu.

Pēckara dzīve mātei un meitai Mērijām Grīnbergām bija skarba. Skaistā dzīvokļa astoņās istabās nu dzīvoja septiņpadsmit ļoti dažādi cilvēki, bijušajai saimniecei bija atstātas divas mazitiņas istabiņas. Lai varētu izdzīvot, pa vienai vien tiek pārdotas ģimenes relikvijas. Mērija jaunākā varēja atrast darbu tikai fabrikā, no kuŗas pēc septiņiem gadiem ar saņemtu veselību bija spiesta aiziet. 1958. gadā viņu pieņem par bibliotekāri Mākslas muzejā, kur viņa nostrādā līdz savai nāvei 1975. gadā. Divus gadus pirms viņas mūžībā aiziet māte. Ceturtā stāva izstāžu zālē eksponēti Jāzepa Grosvalda mākslas darbi, arī Latvijā nekad neeksponēti “Strēlnieku” un “Austrumu” ciklu darbi no Karlšates muzeja Zviedrijā. Savukārt vienā no pavisam nelielajām ekspozīcijas telpām izstādīta maza daļiņa no izglābtajiem dārgumiem: Melngalvju sudrablietas, dažī etnografiskie priekšmeti, archeoloģijas kolekcijas daļa, vecmeistaru gleznas...

Bet pašā noslēgumā – dažādu mākslinieku dažādos laikos veidoti Mērijas portreti. Te ir Jāzepa Grosvalda gleznots mazās māsas portrets, Konrāda Ubāna, Aleksandras Beļcovas darbi. Un, protams, īstiem muzejniekiem pazīstamais brīnumstāsts, kad izstādes veidošanas laikā uzrodas kāds meklēts un līdz tam neatrasts darbs. Tas ir Edgara Bauzes 1943. gadā gleznots Mērijas portrets zaļā kleitā ar dzeltenu lakatu uz pleciem. Par tā esamību lika domāt Mērijas vēstule pašam māksliniekam uz filtrācijas nometni, kuŗā viņa raksta, ka pašlaik atpūšas “zem sievietes zaļā kleitā”. Kad likās, ka darbs gājis zudībā, neilgi pirms izstādes atklāšanas to mūzejam uzdāvināja Valentīna Unda. Šajā telpā katram apmeklētājam ir dota iespēja noskatīties un noklausīties 2016. gadā veiktu videoierakstu, kuŗā tiekamies ar brīnišķīgu cilvēku – tobrīd deviņdesmit septiņus gadus veco bijušo Mērijas kolleģu un tuvu draugu Tatjanu Pāveli. Viņa bija viens no ļoti retajiem cilvēkiem, kam Mērija bija uzticējusi kādas iespaidu drumsnīgas par savu ceļo-

jumā piedzīvoto. Ierakstā Pāveles kundze raksturo Mēriju kā ļoti savdabīgu, dzīvesgudru cilvēku. Uz intervētājas jautājumu, vai Mērija nav stāstījusi par savām bailēm brauciena laikā, atbilde ir noliedzīga. Par to nedomāja, bija ar visu jātiec galā. Mērija sapratusi, ka no zagļiem un laupītājiem vispirms būtu jāpasargā vērtīgākās lietas, tāpēc pa naktīm pārkrāvījusi smagās kastes, virsū saliekot kādus iespieddarbus vai rokrakstus, kuŗi svešas mantas tīkotājiem neliktu interesanti. Viņa bija audzināta tā, kas tas, kas uzticēts, ir jāattaisno. Arī vēlākie pazemojumi nespēja sagraut šo pārliecību. Ar pašcieņu viņa apzinājās savas izveles nozīmību. Te būtu vietā citēt Pāveles kundzes teikto: “Atcerieties, ka muzejnieks ir īpašas “zortes” cilvēks. Ne par ko nebrīnieties”.

Izstāde radīta Latvijas Simtgades programmā, tās daudzveidīgais eksponātu klāsts veidots sadarbībā ar Latvijas Nacionālo mākslas muzeju (LNMM), Rīgas vēstures un kuģniecības muzeju, Latvijas Nacionālo vēstures muzeju, Piebalgas muzeju apvienību “Orisāre”, Latvijas Nacionālo arhīvu, Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta Folkloras krātuvi. Tāpat ekspozīcijā būs apskatāmi mākslas darbi no Zuzānu kolekcijas un Vaŗa Bokaldera privātkolekcijas, dokumentāli materiāli un fotogrāfijas no vairākiem privātiem arhīviem, Grosvaldu ģimenei piederējuši priekšmeti no to mantotāju krājuma.

Pabeidzot vēl dažas gluži subjektīvas atziņas. Esmu ilgus gadus strādājusi muzejā, zinu, ka jebkuŗas izstādes izveidošana prasa milzu sagatavošanās, meklējumu un izpētes darbu. Bet zinu arī to, ka nekļūdiģi var atšķirt izstādi, kas veidota, balstoties tikai uz zināšanām (kaut arī visdziļākajām), no izstādes, kuŗas tapšanu inspirējusi vēl kāda pievienota vērtība. Šī izstāde nešaubīgi ir mīlestības darbs! Lai tai skaists liktenis! Un ļoti gaidīsim Kristīnes Želvas grāmatu par Grosvaldu dzimtas likteņiem.

Tautas diplomātija atjaunoja Latvijas neatkarību

13. Saeimas deputāts (Jaunā Vienotība), Ārlietu komisijas priekšsēža biedrs
Ojārs Ēriks Kalniņš intervijā Sallijai Benfeldei

Diplomāts un politiķis Ojārs Ēriks Kalniņš ir bijis Latvijas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks ASV, Latvijas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Meksikas Savienotajās Valstīs (1993. – 2000.) un Latvijas institūta direktors. Pirms pārcelšanās uz Latviju viņš aktīvi darbojās Amerikas latviešu apvienībā (ALA) un Pasaules brīvo latviešu apvienībā (PBLA), tika ievēlēts arī 10., 11. un 12. Saeimā no partijas "Vienotība" saraksta.

Latvijas ārlietu dienestam šogad aprit 100 gadu, un tā ir vienīgā Latvijas Republikas institūcija, kas bez pārtraukuma darbojusies kopš valsts dibināšanas 1918. gadā. Arī okupācijas apstākļos Latvijas diplomātiskais un konsulārais dienests turpināja darbību Rietumvalstīs, pusgadsimtu atgādinot pasaulei, ka Latvija nav zaudējusi *de iure* statusu.

Jūs darbojāties trimdas sabiedriskajās organizācijās, strādājāt arī diplomātiskajā dienestā pēc Latvijas neatkarības atgūšanas. Vieni teic, ka neatkarību atgūvām, pateicoties trimdai, kuŗa atgādināja savu mītnu zemju politiķiem par Latvijas okupāciju. Otri saka, ka vislielākā nozīme bija Latvijas cilvēkiem, kuŗi nenobijās. Vai neatkarības atgūšanas process ir tik vienkārši vērtējams?

Domāju, ka trimdas balss bija ļoti nozīmīga. ASV un Lielbritānijā bija okupācijas neatzišanas politika, un trimdas latvieši un baltieši nepārtraukti par to atgādināja valdībām, tāpat tas notika arī Austrālijā. Tas palīdzēja uzturēt Baltijas valstu atpazīstamību un jautājumu kaut vai simboliski. Mana pieredze ir saistīta ar Ameriku, un Vašingtonā baltieši, un it īpaši latvieši, septiņdesmitajos un astoņdesmitajos gados sāka profesionāli darboties kā lobiji. Tas bija Gunāra Meierovica nopelnus, viņš saveda kopā lietuviešus, latviešus un igauņus un izveidoja apvienoto Baltiešu komiteju. Es aktīvi sāku darboties 1980. gadā Čikāgā, pēc pieciem gadiem pārcēlos uz Vašingtonu, biju pirmais atalgotais profesionālais lobists no latviešu puses. Mēs bijām atpazīstami, Vašingtonā baltiešu *public relation* jeb PR bija tik labs, ka kongresmeņiem šķita – mūsu ir daudz vairāk, nekā patiešām bijām. Tas mums bija sasniegums, mēs spējām šo jautājumu uzturēt plašsaziņas līdzekļos un politiskajās aprindās. Tomēr – ja Latvijā nebūtu neatkarības kustības, ja 1987. gada jūnijā Rīgā helsinkieši nebūtu likuši ziedus pie Brīvības pieminekļa un augustā nebūtu noticis gājiens pie Brīvības pieminekļa, lai atgādinātu par padomju okupāciju Latvijā un tās iedzīvotāju deportācijām, tad trimda viena pati neko nebūtu paspējusi izdarīt. Labi atceros – kad strādāju Vašingtonā, kongresmeņi un Valsts departaments mani uzskatīja par Amerikas latviešu pārstāvi, es varēju runāt par Latviju, bet, kamēr Latvijā neviens neko ne-

darīja, par neatkarību runāja tikai trimdas latvieši. Pēc gājieniem pie Brīvības pieminekļa amerikāņi mani pēkšņi sāka uzklaustīt.

Vai pirms tam viņi lāgā negribēja dzirdēt par okupāciju, par spīti tam, ka to neatzina?

Viņi neticēja, ka vēlamies atgūt neatkarību, jo balss no Latvijas nebija dzirdama. Pirmo reizi, kad amerikāņi kaut ko sadzirdēja, bija 1986. gada Čatokvas konference, kas notika Jūrmalā. Es tajā piedalījos, tur izskanēja, ka latvieši domā par neatkarību, bet amerikāņi tam vēl lāgā neticēja. Mūsu loma 1987. gadā, kad cilvēki devās pie Brīvības pieminekļa, bija par to pastāstīt, paplašināt neatkarības ideju. Svarīgi

arī vēl daži latvieši. Buša seniora administrācija saprata, ka Latvijā tiešām kaut kas notiek, bet viņi arī uztraucās par to, vai nesāksies konflikti, vardarbība, vai tanki neizbrauks ielās. Pat 1990. gadā pēc 4. maija, kad Jurkāns un Godmanis aizbrauca uz Vašingtonu un es kopā ar viņiem biju Baltajā namā, bija mazliet divaini, ka, no vienas puses, viņi pārstāv padomju Latviju, no otras puses, neatkarīgu Latviju. Tomēr, kad amerikāņi no viņiem dzirdēja, ka viss notiek, amerikāņi bija gatavi to pieņemt. Valsts sekretārs Džeimss Beikers gan viņus brīdināja un sacīja: – Mēs jūs atbalstām, bet ļoti negribam, lai tur notiktu vardarbība. Beikers arī vaicāja, vai

pānijas, gan sabiedriskās organizācijas. Vēlreiz gribu uzsvērt Meierovica nopelnus. Ja es kā latvietis būtu gājis pie kongresmeņa, es pārstāvētu varbūt simts tūkstošus latviešu vēlētāju, bet, ja klāt ir vēl lietuvieši un igauņi, tā jau bija miliona vēlētāju pārstāvniecība. Kad vadiju un pārstāvēju apvienoto Baltiešu komiteju, es varēju runāt miliona vēlētāju vārdā. Valsts departamentā gluži katrs pilsonis netiek iekšā, bet viņiem bija Baltijas valstu nodaļa, un, ja pārstāvi respektablu organizāciju, viņi bija spiesti pieņemt un uzklaustīt. Atceros, ka aizvedu Sarmīti Ēlerti pie Valsts departamenta vadītāja, un tā droši vien bija pirmā reize, kad viņš tikās ar kādu cilvēku no

ciju pilntiesīgs biedrs, mums ir ārlietu dienests, ir Saeima un valdība.

Es domāju, ka labākais piemērs ir Izraēla, kuŗa aktīvi darbojas Amerikā. Protams, viņiem ir daudz cilvēku, naudas un organizācija. Jebkuŗa valsts, ja tai ir diaspora, kas to atbalsta, var palīdzēt kādā jautājumā. Domāju, ka savulaik tautas diplomātija mums palīdzēja ne tikai atgūt neatkarību, bet arī palīdzēja iestāties NATO. Piemēram, Amerikā nepārtraukti ir jāuzrunā kongresmeņi un senatori, jāatgādina viņiem. Tad, kad mums krievi nepārtraukti pārmeta par cilvēktiesību pārkāpumiem, bija svarīgi ne tikai diplomātu un valdības skaidrojumi. Eiropā tas varbūt nav tik ļoti izteikti, bet Amerikā tautas diplomātija un lobēšana, interešu grupu aktivitāte ir svarīga. Zinu, ka arī Kanādā tam ir nozīme. Runājot par astoņdesmitajiem gadiem, liela loma bija latviešiem Zviedrijā, mazāk zinu par Lielbritāniju, bet zinu, ka Ēgils Levits bija Vācijā. Ja ir liels izaicinājums, tautas diplomātija, vismaz Amerikā, var ietekmēt rezultātus, tādēļ arī joprojām darbojas Amerikas latviešu apvienība un Pasaules brīvo latviešu apvienība. Piemēram, ir iespējams ietekmēt sankcijas pret Krieviju saistībā ar Ukrainu. Tas it kā nav mūsu jautājums, bet tomēr ir, jo Krievija ir mūsu kaimiņš. Domāju, ka NATO kaŗaspēka klātbūtni šeit vismaz daļēji ietekmēja tas, ka kongresmeņi par to dzirdēja no vēlētājiem.

Par diasporu bieži vien ir pretēji viedokļi – vieni saka, ka diaspora tikai deķo un dzied, bet ir maz politisku aktivitāšu, otri atbild, ka latvieši un latvietība taču sākas ar valodu un kultūru. Diasporas likums tika pieņemts, lielā mērā pateicoties Eiropas Latviešu apvienībai, bet Saeimas, it īpaši Eiropas Parlamenta, vēlēšanās cilvēki nav ļoti aktīvi.

Politikā varbūt šobrīd nav tik daudz darāmā, bet diaspora var daudz vairāk palīdzēt ekonomiski, ar investīcijām, ar kontaktiem. Domāju, ka tas, ko Ārlietu ministrija un PBLA uzsāka pirms dažiem gadiem – konferences, kuŗās piedalās veiksmīgi diasporas un Latvijas uzņēmēji, var palīdzēt, jo tirdzniecība un investīcijas ir ļoti svarīgas. Latviešu organizācijas var atrast tos latviešus, kas ir paši kaut ko sasnieguši un var būt investori.

Es ļoti atbalstīju Diasporas likumu, kaut gan man nepatīk vārds "diaspora", jo uzskatu, ka tie ir pasaules latvieši, kuŗi tikai dzīvo dažādās vietās, bet viņi ir latvieši. Vari dzīvot arī Dienvidāfrikā, bet, ja esi patriots, vari palīdzēt Latvijai ar kultūru, informāciju vai ar biznesu. Tīmeklis, ātrie lidojumi un vēl citas tehnoloģijas ļauj darboties jebkurā pasaules vietā. Kad pieņemām likumu, uzsvēram, ka tam ir divas daļas – padarīt cilvēkiem vieglāku atgriešanos vai tuvināšanos tiem, kuŗi dzīvo ārpus Latvijas, un ļaut viņiem aktīvāk strādāt, lai palīdzētu Latvijai.

bija tas, ka varēju nodibināt kontaktus ar Latvijas Tautas fronti un LNNK, ka viņi varēja braukt uz Vašingtonu. Amerikāņi saprata, ka mēs vairs nepārstāvam tikai trimdu, mēs sadarbojamies ar neatkarības kustību Latvijā.

Mazliet divaina situācija – ASV neatzina Baltijas valstu okupāciju, bet neticēja, ka arī Latvijā un Baltijā to neatzīst – tā teikt, viņi zina, ka ir okupēti, bet viņiem ir labi.

Viņi nedomāja, ka ir labi, bet neticēja, ka tauta varētu apvienoties, lai prasītu neatkarību, līdz astoņdesmitajiem gadiem izskatījās, ka Padomju Savienība būs mūžīgi, ka neviens nespēj to satricināt. Pirmais lūzums bija 1987. gadā, bet lielākais un nozīmīgākais bija "Baltijas ceļš", kad vairāki miljoni baltiešu Latvijā, Igaunijā un Lietuvā sādēvās rokās kopīgā brīvības ķēdē, bet Padomju Savienība to neapturēja. Tad amerikāņi saprata, ka tas ir nopietni. Amerikāņiem bija svarīgi, ka neatkarības kustība ir arī Latvijā, jo negribēja aizstāvēt Baltijas neatkarību, ja tā ir vajadzīga tikai tiem, kuŗi dzīvo Amerikā. Bija svarīgi, ka uz Vašingtonu aizbrauca Tautas frontes pārstāvi – Ivars Godmanis, Sarmīte Ēlerte, tolaik vēl arī Jānis Jurkāns. Dainis Īvāns bija Vašingtonā 1991. gadā,

mēs piekristu, ka Padomju Savienība kļūtu modernāka un piešķirtu daudz lielāku autonomiju. Nevienam no Latvijas to nepieņēma un sacīja, ka mums ir tiesības uz neatkarību. Amerikāņi to pieņēma, bet viņi arī skatījās, kā tas praktiski varētu notikt. Ja runājam par trimdas latviešiem, tad ne jau tikai Vašingtonā, bet arī Čikāgā, Losandželosā, Ņujorkā bija latvieši, kas izveidoja Tautas frontes atbalsta grupas, atbalsts arī Kanādā. Tas ļoti palīdzēja, jo, lai ietekmētu kongresmeņus Vašingtonā, ir svarīgi, ka baltieši ir arī viņu dzīvesvietās, no kuŗām viņi nāk. Vašingtona bija pieradusi, ka darbojas apmaksāti lobisti. Ja viņi pārstāv plašu organizāciju, ja tie ir vēlētāji, tad tas kongresmeņiem jau ir daudz nopietnāk. Amerikas latviešu apvienība organizēja vēstulju rakstīšanas kampaņas, kad gribējām kaut ko konkrētu sasniegt. Uzrakstījām un nosūtījām vēstulju paraugus, un latvieši tās sūtīja saviem kongresmeņiem. Igaunijā un lietuvieši darīja to pašu.

Vai bija grūti kļūt par lobistu?

Jebkuŗš ASV pilsonis var iet pie sava kongresmeņa. Principā durvis ir atvērtas, arī tagad, kaut gan drošības prasības ir augstākas. To var darīt arī lobisti, kuŗi pārstāv organizācijas – gan firmas un kom-

Latvijas. Arī Godmani aizvedu uz Valsts departamentu, un departamentam tas bija ļoti svarīgi – runāt ar cilvēkiem no Latvijas, kuŗi zināja, kas notiek Latvijā. Aizkulisēs amerikāņi darīja ļoti daudz, bet nevarēja diplomātus sūtīt uz Latviju, bet uz Ļeņingradu gan varēja, jo tur bija konsulāts. Ja Amerikas pilsoņi brauca uz Latviju, viņiem bija vajadzīgs pārstāvis, un konsulāts to izmantoja, lai brauktu uz Latviju.

Vai var sacīt, ka neatkarību atguva tautas diplomātija?

Jā, noteikti. Bet gribu pateikt, ka zinu – daudzi bija neapmierināti, ka 1991. gadā ASV bija vieni no pēdējiem, kas atzina Latvijas neatkarību, un zinu, kāpēc tā notika. Viņi negribēja būt pirmie, bija laimīgi, kad to vispirms izdarīja Islande, jo negribēja, ka pēc tam vēsturē viņiem pārņemtu, ka amerikāņi ietekmēja un jaucās, ka ASV atbrīvoja Baltijas valstis. Viņuprāt, bija labāk, ka vispirms to izdarīja pārējā pasaule, gaidīja, ka to izdarīs arī Padomju Savienība un Krievija, gaidīja, līdz septembrī Bušs to arī izdarīja.

Vai šodien tautas diplomātijai un diasporai ir vieta politikas dienas kārtībā? Esam brīva un neatkarīga valsts, Latvija ir daudzu starptautisku organizā-

LĀSMA GAITNIECE

SIBIRIJAS DIENASGRĀMATA.

Kolbinka un Novokorotkina

(Turpināts no Nr. 35)

Ilgā kavēties iedomu un iztēles ainās nesanāk, jo esam atgriezušās pie citiem grupas dalībniekiem un mikroautobusa šoferu. Vīri netāļajā mežā dabūjuši ciedru zariņus ar čiekuriem, un nu tiek runāts par to labajām īpašībām. Ceļa pretējā pusē pamanu aku un nolēmju atvēsināties tur. Aka šai vietā ierīkota vai arī modernizēta, šķiet, pavisam nesen. Nav ne vindas, ne spaiņa; tā apbūvēta guļbaļķiem un nosepta ar šifera jumtiņu. Lai tiktu pie ūdens, viegli jāpagriež krāns. Ūdens no artēziskā urbuma ir stindzinoši auksts, taču tas nekas. Tikai pēc mazgāšanās pamanu, ka blakus akai atrodas kāda savdabīga ierīce – pie tuvākā elektrības staba piekārtā ķēde, tās galā karājas dzelzs gabals. Pieredzējušie līdzbraucēji pastāsta, ka tas ir *колокол* jeb ierīce, ar kuŗas palīdzību ziņot par trauksmi. Blakus ķēdei, elektrības staba otrajā pusē, novietota speciāla *maikste*, ar kuŗu daudzīt pa dzelzs gabalu, radot dobjū troksni.

Otrs no maniem atklājumiem Kolbinkas ciemā ir *obepez*. Pavisam netālu no mūsu mikroautobusa pamanu pamestu saimniecības ēku – iespējams, šķūni vai ratniņu (ēku zirglietu un citu instrumentu glabāšanai). Kurzemes pusē tādu saucam par vāgūzi. Pamestajai koka ēkai vietām izlauzti dēļi, taču vietā, kur sākas šifera jumts, uz kāda no dēļiem pamanu uzrakstu: ar baltas krāsas krītu uzvilkti pāris simboli. Un atkal mani *apgaismo* mūsu pieredzējušie, reiz Sibīrijā dzīvojušie ekspedīcijas dalībnieki. Šie simboli ēku pasargājot no briesmām, piemēram, ugunsgrēka. Viens no vīriem iesmejas, ka to *obepez* sev uz pieres vajadzējis uzvilkt šī nama bijušajam saimniekam, citādi sanāk ačgārni – ēka stāv kā stāvējusi, bet īpašnieks pazudis.

Sarunās paiet vēl mirklis, un no Kņazevkas atgriežas pārējie. Viena no sievietēm stāsta, ka, nākdama atpakaļ, jau Kolbinkā iegriezušies kādā no vēl nepamestajām ēkām, kur sastapusi sievu un vīru – abus bezcerīgi nodzērušos. Savukārt omulīgais Ābeles kungs, atgriezdamsies no sava bērnības ciema, nosmej, ka izsūtītie latvieši vietē-

jiem iedzīvotājiem kaut ko tomēr ir iemācījuši. Ja viņa bērnībā sibiēriši brīnījušies, ka dullie latvieši pat govīm ceļ mājas, tad tagad to dara paši. Otrā Jāņa Ābeles atziņa – tiesa gan, traģiska – ir, ka Kolbinkā agrāk atradusies skaista pareizticīgo baznīca, taču aptuveni pirms gadiem desmit tā tiši nodedzināta. Liktenis dedzinātāju nav saudzējis: gadu pēc nodarītā ciema iedzīvotāji viņu atraduši mirušu. Vēl aptuveni pēc gada mīklainos apstākļos gājis bojā arī viņa tēvs.

NOVOKOROTKINA

Ja šķiet, ka nav bezcerīgākas vietas par pa pusei izmirušo Kolbinku, tad tā nav taisnība. Ir! Tas ir Novokorotkinas ciems Tomskas

apgabala Kolpaševas rajonā. Apdzīvota vieta, kuŗu, ja var ticēt interneta resursiem, 2015. gadā par savām mājām sauķuši 25 cilvēki. Savukārt tagad ļaužu ir vēl mazāk. Diemžēl šodien tā ir īsta *nekurīne*.

Ierodamies Novokorotkinā, jo tur ar saviem vecākiem, mūsu un brāļi dzīvojis kāds cits no ekspedīcijas dalībniekiem. Kartējā deportēto latviešu izsūtījuma vieta. Braukdami pa zemes ceļu, garajās zālēs pamanām sen aizmirstu automašīnu markas “Moskvich 408” eksemplāru. Vēl mazu gabaliņu uz priekšu – tāpat zālēs ieaugušu taksofonu. Ilgāk vairs nespējam nosēdēt un, tikko mikroautobuss apstājas, visi kā bērni rīksīti dodā-

Raksta autore ar Sibīrijas lepnumu – ciedru. Kolbinka

Kolbinkas ciema vēlēšanu iecirknis, feldšera pieņemšanas punkts un pasta nodaļa atrodas vienā ēkā // Foto: Lāsma Gaitniece

Apdzīvotas vietas Kolbinkas ainava ļoti atgādina Latviju // Foto: Lāsma Gaitniece

Aka (artēziskais urbums) un ierīce trauksmes celšanai uz Kolbinkas galvenā ceļa.

mies apskatīt, vai tas vēl darbojas. O, jā – darbojas gan! Viens no vīriem smiedamies jautā, kam tagad lai piezvana: policijai vai ātrajai palīdzībai. Protams, ikvienam no mums pie šī *atraduma* tūdaļ pat vajag fotografēties.

Kamēr operators Aivars Lubānietis un Tomskas Televīzijas grupa devušies uz vietu, kur agrāk atradās Jāņa Imanta mājas, mēs, pārējie, īsinādami sev laiku, mīlojamies ar savvaļas avenēm. Tās saaugušas bagātīgi, taču, kā par nelaimi, grūti aizsniedzamas ļoti garo nātru dēļ. Jānis Ābele izveido pat pieeju – izmīda nātres, lai avenājiem tiktu klāt arī mēs, sievietes. Ogas ir gardas, ēdam pilnām mutēm, smiedamies, ka no šiem milzu krūmiem otrajā pusē našķojas lācis. Tā kā pusdienu ēšana mums šodien krietni aizkavēsies, izlemjam vēderu apmānīt ar avenēm, taču sanāk otrādi:

kad bijām krietni mīlojušies ar ogām, izsalkums uzmacās vēl negantāk. Kāda no dāmām iesmejas, ka avenes mums, kā par spīti, ir rosinājušas apetīti, nevis devušas sātu.

Īsi pirms aizbraukšanas atrodam vairākus sazāgētus baļķus, uz kuŗiem apsēzamies, lai kopā nofotografētos. Piepeši sajūtu ļoti patīkamu smaržu. Nekad nebūtu domājusi, ka vērmeles var smaržot tik spēcīgi! Paliēc sveika, Novokorotkina! Ar Dievu!

Raksta autore pateicas Jūrmalas pilsētas Domei par iespēju strādāt Dubultu Rakstnieku namā, kur tapusi šī publikācija, kā arī Rīgas Tehniskās universitātes E-studiju tehnoloģiju un humanitāro zinātņu fakultātei, īpaši dekānei Marinai Platonovai. Bez RTU atbalsta raksta autorei doties ekspedīcijā nebūtu iespējams.

MŪSU LAIKAM ŠOGAD – 70!

Laiiks

N. 1. Tuesday - November 8th

LATVIAN WEEKLY "LAIKS" (TIME)

Helmaris Rudzitis, Publisher.

Editorial and Business Office

6643 Bergen Place, Brooklyn 20, N. Y.

Phone TERRace 6-6382.

Subscription Rates. USA, Canada & elsewhere
3 months — \$3.00, 6 months — \$6.00, 1 year — \$11.00.

Advertising rates on application.

L A T V I E Š U L A I K R A K S T S A M Ē R I K Ā

***

Latviešu valodas gads

Kultūras dienas, kas notika Ņujorkā, ievadīja Latviešu valodas gadu – 1972. Tas ir mēģinājums pievērst mūsu sabiedrības uzmanību latviešu valodai un tās problēmām. Varbūt normālos apstākļos tas nebūtu tik nepieciešams. Šodien mūsu valoda ir briesmās. Daudzi no mums to joprojām nepamana, valoda izliekas kaut kas pats par sevi saprotams – teiksim, līdzīgi gaisam, kas mūs apņem un kas padara mūsu dzīvi iespējamu. Bet īpaši lielo pilsētu iedzīvotāji jau zina, ka svaigs, labs gaiss bieži arī vairs nav kaut kas pats par sevi sagaidāms.

Mūsu valoda ir briesmās gan okupētajā Latvijā, gan brīvajā pasaulē. Nav noslēpums, ka Rīgā dzird krievu valodu daudzāk nekā latviešu, ka cilvēki, kuŗi valda Latvijā, runā latviski ļoti vāji, ka mūsu tautai ir jāiztur viens pārkrievošanas vilnis pēc otra. Brīvajā pasaulē mūsu skolēnu valodas zināšanas slīd uz leju. Bet varbūt pats traģiskākais ir tas, ka iestādes, kas uztur valodas kultūru, kā, piemēram, prese, literatūra, teātris, ir briesmās. Latviešu grāmatu izdošana kļūst ar katru dienu grūtāka un dārgāka, mūsu nedaudznie žurnāli cīnās ar lasītāju trūkumu. Šādos apstākļos mums visiem – gan organizācijām, gan tautiešiem – jādarā viss mūsu valodas stiprināšanai. Valoda ir mūsu kultūras pamats. Daudzas mūsu kultūras nozares nevar pastāvēt bez latviešu valodas. Latviešu teātris bez latviešu valodas vairs nebūs latviešu teātris. Dzeja par latvieti angļu valodā nepieder latviešu literatūrai. Mācot latviešu valodu, mēs iemācīsimies arī latvisko dzīvesziņu. Runājot latviski, mēs domājam kā latvieši, mēs redzam paši sevi latviskā perspektīvā. So iemeslu dēļ ir vietā, ka mēs mūsu kultūras dienās īpašu uzmanību pievēršam mūsu valodai.

Bet vai tas viss nav atkārtots neskaitāmas reizes? Vai mēs jau to visu nezinām? Jā un nē. Bez šaubām ļoti daudz jau rakstīts un runāts šajā jautājumā. Tomēr tajā pašā laikā liela daļa no mums vēl līdz šim nav atbildējusi uz centrālo jautājumu – ko es gribu un varu darīt latviešu valodas saglabāšanai un nostiprināšanai? Tas nav jautājums tikai par valodas iemācīšanu mūsu bērniem un jauniešiem. Šāda individuāla atbildība un pieeja ir ļoti svarīga un nozīmīga. Bet tas nav viss. Mūsu valodu mēs saglabāsim tad, ja mēs visi rīkosimies kā kopība.

Jautājumi, kuŗi skar latviešu valodas nākotni, ir daudz komplicētāki, nekā mēs to dažkārt iedomājamies. Valoda nav sastingusi. Tā dzīvo, tai ir nepieciešami jauni vārdi, jauni izteiksmes veidi. Tie nerodas tikai vecākiem, valodu iemācot bērniem vai skolotājam, mācot latviešu valodu skolā. Kā ar mūsu presi, grāmatniecību, teātri? Kā ar valodas mācības līdzekļiem? Lai gan varam iedomāties, ka valodu var iemācīt bez īpašiem mācību līdzekļiem, tomēr daudz efektīvāk ir strādāt ar grāmatām, uzskates tabulām, skaņulentiem, filmām. Kur un kā mēs tās radīsim? Draudzes un organizācijas uztur skolas, sūta jauniešus uz kursiem, piešķir stipendijas, ziedo balvām. Arī tas ir svarīgi. Bet tas ir par maz. (1972)

***

Gatavojas Dziesmu svētku simtgadei

Dziesmu svētku koncertam piešķirti 50 kori no ASV, Kana- das, Eiropas un Austrālijas ar 1700 dziedātājiem. Tautasdeju lieluzvedumā piedalīsies 25 ansambļi ar 750 dejotājiem. Galveno dziesmu svētku koncertu un tautas deju lieluzvedumu papildinās vairāki blakussarīkojumi, kas ieplānoti četrām svētku dienām. Paliēkot vienam gadam līdz Amerikas latviešu 5. Vispārējiem Dziesmu svētkiem Klivlandē, kāpinās dziesmu svētku komitejas darba spriegums. Dziesmu svētkiem jau pieteiktas arī tautiešu grupas no Austrālijas, Eiropas, Dienvidamerikas u. c. zemēm. Svētki 1973. gadā no 31. augusta līdz 3. septembrim būs lielākā latviešu sapulcēšanās ASV, svinot latviešu Dziesmu svētku simtgadi.

***

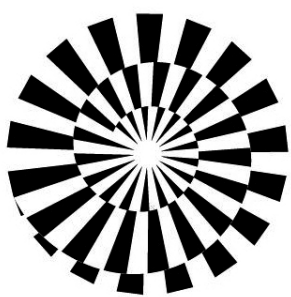
Latviešu jaunietes neparastā karjera

Neparastu karjēru savā darbā izveidojusi Dagnija Krēslīna, kuŗa jau vairākus gadus pūš savu strādā Baltā nama birojā. Ja kādam latvietim iznāktu apciemot ASV prezidenta mitekli, tad tam nebūtu nekādu grūtību tur sarunāties savā mātes valodā. Dagnija Krēslīna ir prezidenta asistenta Dr. M. Balzano (*Michael P. Balsano*) palīdzēja viņa lietuvietu kārtošanā, no kuŗām redzamākā ir sakaru uzturēšana ar etniskām grupām un to presi un etnisko grupu attieksmju veidošana ar Balto namu. Viņa kārto informācijas sniegšanu un informācijas saņemšanu ar daudzajiem ASV etniskajiem grupējumiem, kā, piemēram, runātāju uzaicināšanu šo grupu sanāksmēm, preses apgādāšanu ar attiecīgu

informāciju un ziņu sakopošanu par attiecīgo grupu vēsturi, darbību, organizētību un citiem jautājumiem.

***

Minchenes Olimpiskās spēles terora ēnā

Munich 1972

Minchenē 26. augustā atklāja XX Olimpiskās spēles. Kā jau tas tagad parasts, Starptautiskajā Olimpiskajā komitejā (IOC) notika pārbalsošana, draudi, ultimāti, kuŗu rezultātā Olimpiskā komiteja atsauca savu ielūgumu Rodezījai. Tās sportistiem tagad Olimpiskais ciemats jāatstāj, kamēr Afrikas un arī ASV tautsādānie sportisti priekā gavilēja: pirmā uzvara Olimpiskajās spēlēs jau bija izcīnīta, vēl iekāms iedegs svinīgo uguni un zvērēs un runās par tautu brālību, amaterismu un cīņām sporta arēnās. Šķēpa metējs Jānis Lūsis un padomju jaunā sprinta zvaigzne Valērijs Borzovs bija vieni no nedaudzajiem nekrievu sportistiem, kuŗus amerikāņu televīzijas ziņotāju slavenības nosauca pareizās tautībās. Tā šķēpa mešanas fināla laikā Džims Makeijs par Lūsi reiz teica, ka "šis druknais vīrs nāk no Rīgas, Latvijā". Arī Borzovs, protams, nav nekāds krievs, bet ukraiņis, un to Makejs atzīmēja vairākkārt. Reiz kādā ABC TV pārraidē no Kijevas turienes televīzijas kameru operatoru viņu tieši lūguši neteikt, ka viņi ir krievi, bet saukt par ukraiņiem. To Makejs atcerējās Minchenē.

Redakcijas piezīme. Jānis Lūsis bija pirmais latviešu vieglatlēts, kas šķēpa mešanā pārsniedza 80 m robežu (1961). Ieguva bronzas medaļu 18. Olimpiskajās spēlēs (1964. gads, Tokija; 80,57 m), zelta medaļu 19. Olimpiskajās spēlēs (1968. gads, Mehiko; 90,10 m) un sudraba medaļu 20. Olimpiskajās spēlēs (1972. gads, Minchenē; 90,46 m). Minchenes spēlēs Lūsis zaudēja mājiniekam Klausam Volfermanam mazāko iespējamo starpību, kāda šķēpa mešanā iespējama, – divus centimetrus. Viņš pats šo, jāteic, mazliet aizdomīgo zaudējumu, komentēja kā īsts olimpietis: "Zaudēju divus centimetrus, bet iegu-

Jānis Lūsis Minchenes Olimpiskajās spēlēs

vu draugu." 1972. gadā Lūsis sasniedza savu otro pasaules rekordu, 93,80 m.

Igauņu zelta medaļu ieguvēji Jans Talts svarcelšanā un Jirijs Takmaks augstlēkšanā, tāpat lietuvieši Neole Sabaitē (2. vieta 800 m skrējienā), Rimants Bite (finālists 3000 m šķēršļu skrējienā), Kēstutis Šapka (zelta medaļas favorīts augstlēkšanā, kas gan neiekļuva finālā), latviešu sprinteris Juris Silovs (3. maiņa 4 x 100 m stafetē, 2. vieta) tā arī palika "krievi", kas spodrīnā lielās "mātuškas" slavu. Padomju Savienībā pārkrievošanas politikas dēļ un it kā lai cīnītos pret "buržuāziskā nacionālisma paliēkām", komunistu avīzes ārkārtīgi reti piemin kāda sportista tautību, bet runā tikai par rīdziniekiem, maskaviešiem, Taškentas miličiem, Ļeņingradas studentiem, Kijevas frēzētājiem utt. Bet tos, kas nav krievi, par tādiem gan arī vēl nesauc. Toties amerikāņu avīznieki un televīzijas komentētāji ir Maskavai šajā ziņā vairākus nekā izpalīdzīgi. Brīžiem sagriežas gandrīz nelabi, cik ASV cilvēki ārkārtīgi nevižīgi un vāji pārzina pat viselementārāko Eiropas ģeografiju. Tā bijušais olimpisko slēpotāju izlases treneris Roberts Blātijs bija Minchenē ABC televīzijā pārvērties arī par volejbola "speciālistu". Viņa populārākais "komentārs", ka punktu varot iegūt vienīgi tad, kad vienība servē. Viņš nekad neminēja padomju imperijas oficiālo nosaukumu, bet visu laiku runāja tikai par Krieviju un krieviem. To pašu darīja amerikāņu futbola profesionālais spēlētājs Frenks Gifords, kam bija lielas grūtības komentēt viņa, tā dēvēto, "negatīvo punktu vērtēšanas sistēmu brīvajā un grieķuromiešu cīņā."

Vēl maza piebilde, kas varētu interesēt: "Olimpiāda" saskaņā ar senās Grieķijas vēsturi ir laika jēdziens – četru gadu periods,

kuŗa sākumu parasti ievada jeb sacīkstēm". Tāpēc ABC pārraides vienmēr ievadīja uzraksts „XX olimpiādas (sporta) spēles” (*The Games of the XX Olympiad*). Tieši tāpat to konsekventi vienmēr teica komentētāji Krišs Šenkels un Džims Makejs, un to tāpat formulēja arī IOC aizējošais priekšsēdis Everijs Brendedžs, paziņojot olimpisko spēļu beigšanos, kamēr pārējie vai nu nevižības, ērtības, vai tīras nezināšanas dēļ abus jēdzienus nepārtraukti jauca. Kopš 1896. gada, kad Atēnās atjaunoja šo sarīkojumu, jau aizvadītas 19 olimpiādas, bet kuŗa gados tās nenotika. Tāpēc, ja gribam būt precīzi, Minchenē gan sākās 20. Olimpiāda, bet tās nepavisam nebija 20. Olimpiskās spēles. Montrealā 1976. gadā ar olimpiskajām sacensībām ievadīs 21. Olimpiādas sākšanos, kuŗa atkal ilgs četrus gadus. V. R.

Trešdienas rītā kādā militārā lidlaukā, 15 km no Olimpiskā ciema, beidzās drāma, kas bija turpinājusies 23 stundas. Rezultātā bija 17 upuri: nošauti 11 Izraēlas olimpiskie atlēti, pieci arābu teroristi un viens vācu policists. Olimpiskās spēles pārtrauca uz vienu dienu. Viss sākās otrdienas agrā rīta stundā, kad, pārkāpusi divus metrus augsto dzeloņstiepli žogu, kas apjoz Olimpisko ciematu, pieci bruņoti arābu teroristi ielauzās Izraēlas sportistu nometnē. Pie durvīm tiem pretim stājās divi žīdu sargi. Sākās apšaudīšanās, abi sargi krita, bet ieburcēji sagūstīja deviņus ķilniekus. Arabi paziņoja, ka ķilniekus atdos tikai pēc tam, kad Izraēla atbrīvos 200 "Palestīnas gorillas," kas saņemti gūstā.

Terrorists 1972. gada Olimpiskajās spēlēs. Šī ir terorakta visatpazīstamākā fotografija

Olimpiskās spēles atjaunojās trešdienas pēcpusdienā pēc 24 stundu pārtraukuma. Kopš 1896. gada tas bija pirmais gadījums, kad spēles bija jāpārtrauc. Arabu teroristu organizācija "Melnais septembris" Kairā ārzemju žurnālistiem izdalīja deklarāciju uz četrām lappusēm, kuŗā paziņoja, ka uzņemas atbildību par notikumiem Minchenē.

Mūzeja “Latvieši pasaulē” mēneša priekšmets septembrī

2019. gadā ik mēnesi Rīgā, Latvijas Nacionālās bibliotēkas vestibilā, apmeklētāji var iepazīties ar vienu priekšmetu no mūzeja “Latvieši pasaulē” krājuma. Katrs no izstādes priekšmetiem atspoguļo kādu īpašu stāstu par latviešu dzīvi ārpus Latvijas. Šis stāsts arī tiek publicēts ik mēnesi presē. Izstādi “Mēneša priekšmets” 2019. gadā

atbalsta Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts un Latvijas Nacionālā bibliotēka.

Skauti un gaidas bēgļu nometnēs

Latvijā 1940. gadā skautu kustībā bija iesaistījušies apmēram 10 000 skautu un 3000 gaidu. Kaŗa

beigās, kad tūkstošiem latviešu nonāca bēgļu nometnēs Vācijā, skautu un gaidu kustība atdzima tur.

Vairākums bērnu un jauniešu bēgļu nometnēs piederēja skautu vienībām. Bērniem, kuŗi bija zaudējuši dzimteni un mājas, skautu pasākumi radīja kopības sajūtu. Skauti un gaidas regulāri tikās sa-

Kitcheneras 17. skautu vienība Kanadā 20. gadsimta 60. gados. Šajā skautu vienībā piedalījās arī latviešu skauti, vidū – vienības vadītājs Gunārs Šubiņš

Aivars Vinters ar māti Mildu un tēvu Arnoldu Visbādenes bēgļu nometnē aptuveni 1946. gadā.

Aivara Vintera mazskautu uniforma, izgatavota un valkāta Visbādenes bēgļu nometnē Vācijā aptuveni 1946. gadā

cija tālāk, arī mītnu zemēs nodibinājās latviešu skautu vienības. Tās saskaņā ar starptautiskā skautu biroja norādījumu lielākoties pievienojās vietējām skautu organizācijām kā etniskas vienības.

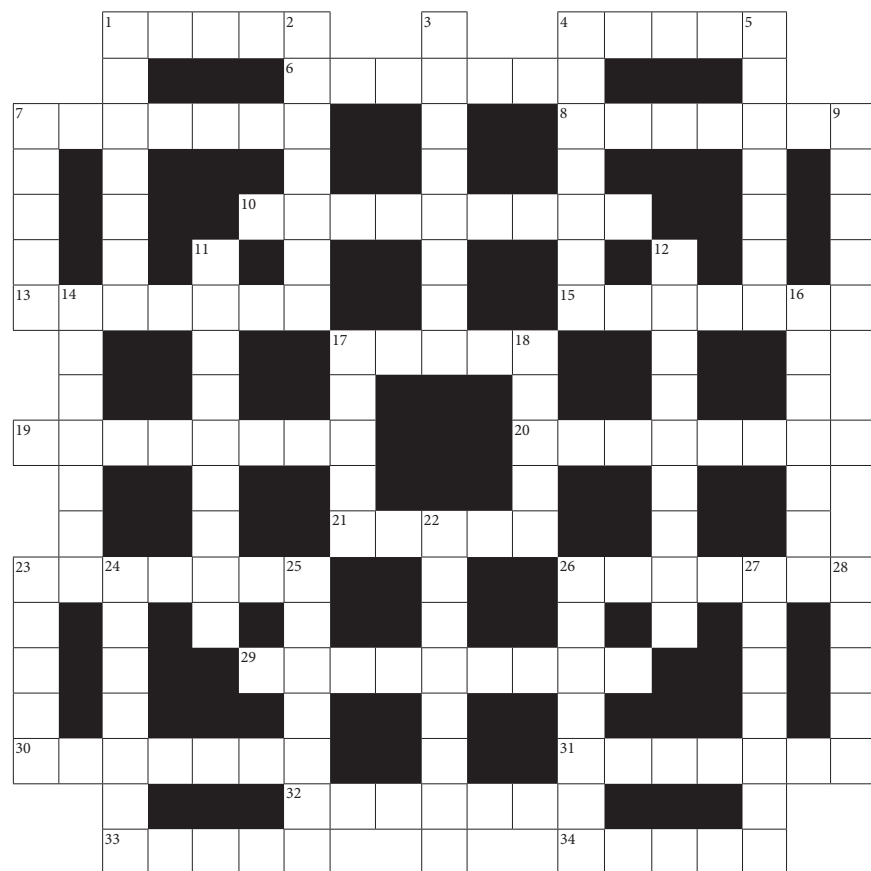
Aivars Vinters astoņu gadu vecumā ar ģimeni devās bēgļu gaitās, 1944. gadā atstājot ģimenes saimniecību Penkules pagastā. Aivars kā mazskauts iestājās Visbādenes bēgļu nometnē Vācijā, vēlāk pārgāja uz Rudbārzu (101.) skautu vienību Fuldas nometnē. Aivars atceras, ka mazskauti gāja pārgājienos mežā un gulēja teltī, kā arī iesaistījās nometnes dzīvē, piemēram, stāvot sardzē pie Latvijas karoga. Nodarbības viņi iemācījās ne tikai mezglu siešanu un dažādas zināšanas par dabu, bet arī pieklājību un izpalīdzību: *Cik atceros, tad Fuldā mazskauti tikās reizi nedēļā, vienmēr tērpti formastērpā. (...) Skauti uzsvēra sadarbību, kopību, respektu un uzticību. Tās vērtības iesēdās uz mūžu.*

nāksmēs, piedalījās dažādās izaicināšanās aktivitātēs. Notika vasaras nometnes, vakara uguns kuri, šķēršļu gājieni. Kustībai bija izteikts patriotisks saturs. Vienībām tika izgatavotas uniformas, izmantojot labdarības drēbju sūtījumus un vecus formastērpus.

Pēc tam, kad notika bēgļu nometnēs dzīvojošo latviešu emigrā-

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

sistēmas. 7. Amerikāņu patoloģis, virusologs (1879-1970). 9. Spožākā zvaigzne Jaunavas zvaigznājā. 11. Kokaugs ar lieliem smaržīgiem ziediem un mūžzaļām lapām. 12. Kuģniecības uzņēmumi. 14. Matemātikas daļa. 16. Ērnoti, smieklīgi. 17. Starptautisks līgums. 18. Posmi kādā procesā. 21. Sporta komandas vadītājs. 23. Apdzīvota vieta Dundagas novadā. 24. Valsts Ziemeļamerikā. 25. Sodīšanas ierīce feodālisma laikmetā. 26. Vienādas. 27. Pilsēta Itālijas dienvidos. 28. Lielupes pieteka.

Krustvārdu mīklas

(Nr. 35) atrisinājums

Līmeniski. 7. Kolbergs. 8. Tramvajs. 10. Ibiss. 11. Grīns. 12. Didaktika. 16. Termas. 19. Laucis. 20. Balasts. 21. Viļņa. 22. Dēkas. 23. Mesas. 24. Smēde. 25. Parki. 28. Lauva. 30. Stabils. 31. Karāts. 32. Atlīkt. 36. Talismans. 40. Pūķis. 41. Verns. 42. Amizanti. 43. Garciems.

Stateniski. 1. Ulusi. 2. Prāmis. 3. Eseja. 4. Atgūt. 5. Tabaka. 6. Kapri. 7. Kabareji. 9. Sanācija. 13. Kedas. 14. “Radamists”. 15. “Vaidelote”. 17. Galants. 18. Stimuls. 26. Avantūra. 27. Abuls. 29. Vakcinācija. 33. Parana. 34. Invars. 35. Niķis. 37. Irsis. 38. Mango. 39. Meģes.

Līmeniski. 1. Akmeņogļu pārveides produkts. 4. Organiskas izcelsmes noguluma iezis. 6. Kuģa apkalpe. 7. Piļu dzimtas putns. 8. Norvēģu polārpētnieks (1861 – 1930). 10. Konditorejas izstrādājumi. 13. Valdemārpils agrākais nosaukums. 15. Lirisks dzejolis ar skumju noskaņu. 17. Daugavas pieteka. 19. Ģeoloģijas nozare. 20. Ēdienreize. 22. Zodiaka zvaigznājs. 23. Apstrādāti dārgakmeņi ar reljefu attēlu. 26. Kādas Eiropas

valsts pamatiedzīvotājs. 29. Attīstības virzieni. 30. Viela, ko lieto kā attīstītāju fotografijā. 31. Elektronu lampa ar četriem elektrodiem. 32. Bieži sastopama, raksturīga. 33. Manilas kaņepāji. 34. Latviešu rakstniece (dzimusi 1936.).

Stateniski. 1. Latviešu gleznotājs (1906-1984). 2. Šachta pazemes komunikāciju vizuālai kontrolei. 3. Vārdu rotaļa. 4. Somu un karēļu strinkšķināmais mūzikas instruments. 5. Ķermeņu kaulu

Brīvdabas koncertzāle “Mītava” atklāta!

13. septembrī Jelgavā, Pasta salā, svinīgi atklāta Brīvdabas koncertzāle “Mītava”! Kopā ar talantīgākajiem un panākumiem bagātajiem Jelgavas mūziķiem devāmies mūzikālā ceļojumā līdz pat Argentīnai, kā arī izbaudījām unikālu iespēju dzirdēt Māras Zālītes un Jāņa Lūsēna jaundarbu “Kā ābeļdarzs tu, brīvība” – veltījuma Bermontiādes simtgadei pirmatskaņojumu.

Atklāšanas koncertā mūzicēja labākie pašmāju mūziķi – Jelgavas kamerorķestris ar diriģentu Aigaru Meri, Jelgavas bigbends un diriģents Raitis Ašmanis, Jelgavas 4. vidusskolas meiteņu koris “Spīgo” (diriģente Līga Celma-Kursiete) un džeza dziedātāja Elza

Rozentāle, kā arī solisti Juris Vizbulis, Katrīne Bindre, Madara Buškevica, Uldis Timma, Ingus Leilands un pianists Juris Žvikovs. Koncertzāles “Mītava” atklāšanā izskanēja arī Karla Montero “Koncerta klavierēm un orķestrim” pirmatskaņojums.

Koncertzāle ir lielākā šāda veida būve Baltijā. Unikālajai jumta konstrukcijai, kas atgādina Lielupes krastā izskalotu gliemežvāku, izmantota lielzīmēra liekti limēta koksne ar vienlaidu garumu līdz 60 metriem, bet kopumā estrādes jumta būvniecībā izmantoti aptuveni 530 kubikmetri koksnes. Koncertzāles amfiteātri ir 700 sēdvietas un iespēja izvietot vēl 500 papildkrēslus. **Elīna Gaile**

IN MEMORIAM

“Esmu daudz mīlējusi, daudz cietusi, daudz strādājusi.”

DACE KOKAREVIČA (dzim. Dišlere) 22.12.1957. – 13.09.2019.

Vēl pirms dažiem mēnešiem Dace visiem pretim nāca kā smaidoša saulīte. Viņai piemita drosmīgs optimisms. Gan pirms mešanās piedzīvojumā ar neparedzamām beigām, gan pirms šķietami bezcerīga pasākuma. Viņa prata visā saskatīt gaišo un labo. Arī par smagām vai filozofiskām temām viņa vienmēr ar smaidu, tādu kā bērnodarza audzinātājas pašsaprotamo intonāciju pauda savu redzējumu. Un pati staroja labsirdību.

Kad viņai šopavas arklāja reto slimību, pret kuņu zāles vēl nav izgudrotas, viņa teica: “Mans tēvs 1945. gadā izbēga no NKVD ķētnām un ceļā uz soda izciešanas vietu izmuka pa vilciena grīdu. Vēlāk tomēr notverts, viņš izturēja desmit gadus gulagā un atgriezās Latvijā. Arī es nepadošos.” Viņa cinījās līdz pēdējam. Un smaidīja.

Daci bija grūti sadusmot, vai arī viņa ļoti labi prata neizrādīt dusmas. Asākais vārds, ko viņa saspringtā vai kaitinošā situācijā varēja pateikt, bija “sasodīts!”. Kad piektdienas rītā saņēmām ziņu, ka slimība mūsu Daci ir uzvarējusi, gribējās teikt: “Sasodīts! Kāpēc bija jāaiziet Dacei?”

Latvijas Universitātes profesora, valsts tiesību jurista Kārļa Dišlera un rakstnieces Minnas Dišleres mazmeita, kurelieša Induļa Dišlera un skolotājas Ernas Dišleres meita. Dace sevī ar lepnumu glabāja vecāku un vecve-

cāku spītu un uzticību Latvijai. Pirms sešiem gadiem fonda “Sibīrijas bērni” rīkotajā ekspedīcijā Dace devās uz Sibīriju ne tikai kā žurnāliste, bet arī lai Poļevojies kapsētā atstātu krustu vectēva piemiņai. Daces vecvecākus Kārli un Minnu Dišlerus un viņu meitu Ilgu izsūtīja 1941. gadā. Kārlis Dišlers mira 1954. gada septembrī, apglabāts Sibīrijā.

Dace piedzima 1957. gadā Rīgā. Mācījies Rīgas 11. astoņgadīgajā skolā, Rīgas 2. vidusskolā un Latvijas Valsts universitātes Žurnālistikas nodaļā. “Lauku Avīzē” (pēc tam “Latvijas Avīzē”) Dace sāka strādāt pirms 26 gadiem – 1993. gada 1. oktobrī. Piecus gadus Dace vadīja arī žurnālu “Praktiskais Latvietis”.

Talantīga žurnāliste. Necentās žilbināt ar ārējo pasniegšanas formu, bet iedziļinājās it visā un lasītājam izklāstīja pamatīgi, kompetenti.

Būvēja saprašanās tiltus. Starp trimdas latviešiem un vietējiem. Starp dzīves pabērniem un veselajiem, pārtikušajiem. Starp reliģisko uzskatu paudējiem un pagāniem.

Kopā ar citiem aizrautīgiem ļaudīm 3x3 nometnēs vasarās veidoja ideālo Latviju un laikraksta slejās intervijās ar valodniekiem rūpējās par latviešu valodas labskanību.

Dacei avīzē pēdējos gados bija ļoti būtisks pienākums – saziņa

ar lasītājiem. Lai arī dažkārt sarunās ar zvanītājiem nācās gluži vai iejusties grūtā psihoterapeita lomā, Dace pacietīgi uzklusēja visus.

Bet, kad darbu gūzma un Latvijas ziemas pelēkās debesis pavisam sāka nomākt prātu, tad Dace nedaudz vieglprātīgi pasmaidīja un teica: “Laikam pienācis laiks aizbraukt mazliet pēc saules!” un devās uz Grieķiju vai Ēģipti. Sapnis par Florenci palika nepiepildīts...

Tāpat palika nepiepildītas cerības ieraudzīt izaugam mazmeitas, par kuņu gaitām un sasniegumiem Dace ar lepnumu stāstī-

ja kolēģām. Meitai Dainai un dēlam Viesturam Daces sirsnīgo rūpju noteikti pietrūks.

Darbā kolēģas zināja – Dace ir stipra. Uzzinot par viņas slimību, kādreizējais “Lauku Avīzes” galvenais redaktors Voldemārs Krustiņš teica – Dace nekad nesūdzēsies nevienam, ja viņai būs grūti. Mēs, darbabiedri, atceramies – reiz Dace kādā redakcijas atpūtas pasākumā apņēmās pārdēt ledaini auksto Valguma ezeru un to arī izdarīja. Palīdzēja arī kādreiz gūtais rūdījums, peldēt Daugavā no vecvecāku īpašuma Koknesē “Sauleskalnā” līdz Kokneses pilsdrupām. Diemžēl šovasar tālākam peldējumam pietrūka spēka...

“Es esmu daudz mīlējusi, daudz cietusi, daudz strādājusi. Esmu bērnu izaudzējusi,” slimības neželīgajiem valgiem savēloties, dzīves kopsavilkumu veidoja Dace.

Mūsu atmiņās viņa vienmēr būs mūsu gaišais, labsirdīgais un atsaucīgais Dačuks.

Visdziļākā līdzjūtība Daces tuviniekiem.

**Dragi un darbabiedri
“Latvijas Avīzē” un
uzņēmumā “Latvijas Mediji”**

NEKROPOLE

PERSONU, NOTIKUMU UN KAPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju
Nekropole.info

arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus.

Šis ir unikāls projekts, kuņam nav analoga pasaulē.
Mēs tveram pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi,
ap kuņu viss griežas, liekot Latviju.

Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuņš gan darīs, ja ne mēs paši?!

www.nekropole.info!

VISAS LATVIJĀ IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES PIE
LIELĀKĀ GRĀMATU TIRGOTĀJA

“LATVIJAS GRĀMATA”

SIA “L. Grāmata”
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tālr. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

RAKSTIET, ZVANIET, UN GRĀMATAS JUMS
PIESŪTĪS PA PASTU

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis +371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Līgita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija: Ģertrūdes iela 27, Rīga,
LV-1011 (Darba laiks P.O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tālr (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis (admin.)
Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick Northants,
NN6 7TJ. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441.
Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;
pieņem Rietumu abonementus, izņemot
Vācijas un Zviedrijas.

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur Brīvās Latvijas mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem Brīvās Latvijas lasītājiem, kuņi tomēr vēlas lasīt drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā – *Laika* Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā: AS SEB banka, kods UNLALV2X, nr.: LV80UNLA0050016243516, ar piezīmi LAIKS un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiģā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerčiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm. **Atlaides atkārtotām reklāmām.**

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības Laiks-BL kontā – SEB Banka, nr.: LV60UNLA0050018705154, vai, sūtīt naudu vai čekus Brīvās Latvijas atbalstam mūsu pārstāvei **Sarmītei Janovskis, Lilac Cottage, 18 Lauds Road, Crick, Northants, NN6 7TJ.**

Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

Pasūtīniet digitālo laikrakstu ŠEIT:

www.brivalatvija.lv/abone-interneta

vai maksājiet bankā SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,

Konta nr.: LV80UNLA0050016243516

ar piezīmi “BL abon” un norādot vārdu, uzvārdu,

e-pastu un mājas adresi

Ik nedēļu izlasīsiet Jums svarīgu informāciju labā latviešu valodā.

Abonementa maksa:

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

Par reklāmu un sludinājumiem sazinieties ar redakciju
Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, LV-1011, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv,
tālr.: +371 67326761 vai +371 29439423

www.facebook.com/@brivalatvija
[www.twitter.com @briva_latvija](http://www.twitter.com/@briva_latvija)

Mājaslapa:
www.brivalatvija.lv

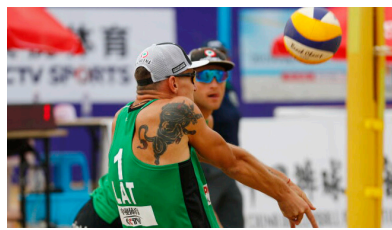
SPORTS

SPORTS

SPORTS

DIVAS CELĀZĪMES
UZ JAPĀNU

Ķīnas pilsētā Hainanā risinājās olimpiskās kvalifikācijas turnīrs plūdmales volejbolistiem. Lieliski cīnījās mūsu dueti. Mārtiņš Pļaviņš ar Edgaru Toču un Tina Graudiņa ar Anastasiju Kravčenko no Haijanas pārrodas ar ceļazīmēm kabatā uz nākamās vasaras olimpiskajām spēlēm. "Tas ir neticami," jaunas emocijas šajās sacensībās guvis pat 34 gadus vecais Londonas spēļu medaļnieks Mārtiņš Pļaviņš.

Mārtiņš Pļaviņš uzņem servi...

Sacensību formula bija sarežģīta – volejbolistiem vispirms nācās cīnīties par iekļūšanu pusfinālā un pēc tam – fināla fazē. Uzvaras mijās ar zaudējumiem. Nobeigumā viss izšķīrās trešajā setā. Pļaviņš ar Toču, spēlējot ar Krievijas duetu, pirmajā setā guva tikai 12 punktus, krietni pasvīda otrajā – 22:20, trešajā bija pārliecinoši meistarīgāki par pretiniekiem – 15:8, un ceļazīme rokā.

Graudiņa ar Kravčenko sāka ar zaudējumu itālietēm – 0:2, pēc tam sekoja uzvara pret austrietiēm – 2:0 un pusfinālā pret čekietēm – 2:1 (21:17, 15:21, 17:15). Dāmas paveica sportisku varoņdarbu. Trešajā setā bija pienācis kritisks brīdis, kad viņas zaudēja ar 7:12, un šķita, ka viss pagalam. Taču tad lietā tika likts plūdmales volejbola "brīnumlīdzeklis" – serves. Tas līdzēja, bumbas netverami krita pretinieku laukumā –

vispirms 11:12, tad 15:15. Setā galotnē Latvijas pāris divreiz atspēlēja mačbumbas un pēc tam, kad bija panākušas 15:15, Graudiņa izspēlēja divas netveramas serves, nodrošinot mūsu duetam uzvaru ar 17:15. Uzvara un ceļazīme uz Tokiju!

Prieks par uzvaru bija liels. "Uzvarēt Eiropas čempionātā bija kas īpašs un negaidīts," pēc turnīra sacīja Graudiņa. "Bet šīs dienas uzvara ir milzīgs panākums, jo kļūvām par pirmo Latvijas sievietes duetu, kas kvalificējies olimpiskajām spēlēm. Esmu ļoti lepna par Anastasiju, kuŗa palīdzēja atspēlēt. Tāpat kā Eiropas čempionu tituls, arī šī uzvara bija negaidīta." Ja Eiropas čempiones Graudiņa/Kravčenko varēs izmantot savu nopelnīto ceļazīmi, tā viņām būs debija olimpiskajās spēlēs.

"OLIMPISKĀ DIENA 2019"
PULCĒ 150 000 DALĪBNIKU

20. septembrī visā Latvijā 768 norises vietās norisinājās tradicionālā "Olimpiskā diena 2019", kas pulcēja aptuveni 150 000 dalībnieku no 101 Latvijas pašvaldības un pilsētas.

20. septembrī rīta vingrošanā 770 vietās tika sasniegts jauns aktivitātes rekords, Latvijas Televīzijas Rīta panorāmā pastāstīja LOK ģenerālsekretārs Žoržs Tikmers. Vingrojumu kompleksa autore Diāna Stupele uzsvēra, ka

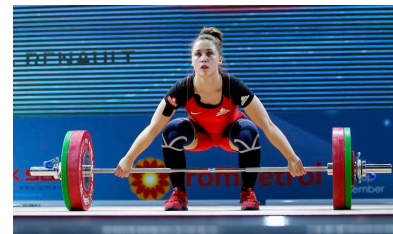
rīta vingrošana palīdz dienu sākt ar smaīdu. Olimpiskajā dienā katrai vecuma grupai ir savs pielāgots vingrojumu komplekss, un tāds jau laikus tika veidots arī bērnu audzētājiem. Rīta vingrošanas mērķis ir dalībniekus pamodināt un sagatavot turpmākās dienas aktivitātēm, kā arī atgādināt par pareizi veiktu rīta vingrošanu kā ļoti svarīgu ikdienas sastāvdaļu. Pēc rīta vingrošanas notika dažādas sportiskas un radošas aktivitātes. Izglītības iestāžu audzētāji iepazīnās ar dažādiem olimpiskajiem sporta veidiem un to spēles noteikumiem, piedalījās stafetēs un citās sporta sacensībās, kā arī radošajos konkursos. Pirmskolas un sākumskolas izglītības iestāžu bērniem bija iespēja piedalīties zīmējumu konkursā, kur dalībniekiem bija uzdevums uzzīmēt Latvijas Olimpiskās komandas talismanu. Savukārt eseju konkursā 7. līdz 12. klašu skolēniem bija iespēja rakstīt iedvesmas vēstuli Latvijas Olimpiskajai komandai, jo 2020. gada vasarā Tokijā risināsies XXXII Olimpiādas spēles.

Ar "Olimpisko dienu 2019" arī šogad sāksies "Eiropas Sporta nedēļa" sarīkojumu programma. "Eiropas Sporta nedēļa" norisināsies no 23. līdz 30. septembrim, un tās mērķis būs veicināt fiziskās aktivitātes visā Eiropā un tajā iesaistīties tiks aicināts ikviens Latvijas iedzīvotājs. Vairums iesaistīto dalībnieku būs skolēni un bērnu audzētāji, tomēr organizatori atgādina, ka rīta vingrošana ikvienam palīdz labi justies un iesaistīties sportā. Lai gan pašākumā jau šoreiz gaidāms jauns dalībnieku rekords, rīkotāji cer, ka ik gadu vingrotāju skaits turpinās pieaugt un aptvers visas pašvaldības. Olimpiskā rīta vingrošana risināsies *Musiqq* dziesmas "Sāc ar sevi" pavadībā.

SVARCELŠANA

Latvijas svarcēlāja **Rebeka Kocha** pasaules čempionātā Taizemes pilsētā Pataijā svara kategorijā līdz 59 kilogramiem ierindojās

astotajā vietā. Kocha divcīņas summā sakrāja 215 (97+118) kilogramus. Raušanā Kocha A grupā uz paaugstinājuma devās kā pirmā un sāka ar 92 kilogramiem, ko sekmīgi pievarēja. Tāpat ar pirmo piegājienu Kocha tika galā arī ar 95 un 97 kilogramus smago stieni. Tas raušanas kopvērtējumā vēlāk deva ceturto vietu.

Rebeka Kocha

Ar savu pirmo mēģinājumu paceļot 97 kilogramu svaru, pirmajā vietā bija izvirzījies Čena. Viņa otrajā mēģinājumā pacēla 101 kilogramu, raušanā ierindojoties trešajā vietā. Kuo ar otro mēģinājumu tika galā ar 106 kilogramiem, bet pēc viņas vēl mēģinājums bija palicis Čo, kuŗa to izmantoja, paceļot 107 kilogramus un uzvarot raušanā. Divu disciplīnu summā uzvarēja Taivānas svarcēlāja Hsiņčuņa Kuo – 246 kg, par kilogramu apsteidzot Ziemeļkorejas sportisti Hjosimu Čo un par 13 kilogramiem – Ķīnas sportisti Guiminu Čenu.

Svara kategorijā līdz 81 kg **Ritvars Suharevs** Pataijā izcīnīja 12. vietu. Suharevs, startējot B grupā, summā pacēla 346 kilogramus, kas bija sestais labākais rezultāts. Raušanā Suharevs pievarēja 154 kilogramus smagu stieni, bet nepacēla 158 un 160 kilogramus. Savukārt grūšanā viņam bija pa spēkam 188 un 192 kilogrami, taču neizdevās pacelt 200 kilogramus.

CĪNAS SPORTS

Latvijas titulētā cikstone **Anastasija Grigorjeva** Kazachstānā piedzīvoja zaudējumu pasaules čempionāta astotdaļfinālā, vēlāk arī netiekot pie turpmākām cīņām par medaļām. Latvijas cikstone svara kategorijā līdz 68 kilogramiem pirmajā kārtā jeb 1/16 finālā ar rezultātu 14:4 pieveica Ilanu Kratišu no Izraēlas, iekļūstot astotdaļfinālā. Astotdaļfinālā Grigorjeva ar rezultātu 0:6 piekāpās mongoļietei Batcecegai Soronzonboldinai, kuŗa 2012. gadā tika kronēta par pasaules čempioni, bet 2012. gada Londonas Olimpiādā ieguva bronzas godalgu. Grigorjeva pēc zaudējuma vēl saglabāja cerības par gandarījumu turnīru, ja Mongolijas sportiste iekļūtu finālā. Tomēr mongoļiete piedzīvoja zaudējumu ceturtdaļfinālā. Grigorjeva pērn pasaules čempionātu izlaida, jo nesen piedzīvoja ģimenes pieaugumu, 2017. gadā svara kategorijā līdz 60 kilogramiem viņa ieguva bronzas godalgu.

Vēl pasaules čempionātā pirms tam Latvijas grieķu-romiešu stila cikstonis **Aleksandrs Jurkijans** Kazachstānā cieta zaudējumu pasaules čempionāta pirmajā cīņā. Jurkijans, kuŗš startē svara kategorijā līdz 67 kilogramiem, pirmajā kārtā jeb 1/16 finālā ar 0:7 piekāpās dānim Fredrikam Holmkvistam Bjerrehūsam, bet viņa

pāridarītājs vēlāk sasniedza pusfinālu, kuŗā cieta zaudējumu, tādējādi Jurkijans neiekļuva gandarījuma turnīrā, lai sacenstos par bronzas medaļu.

NOKAUTĒ BIJUŠO WBO
ČEMPIONU

Latvijas bokseris **Kristaps Zutis** Arēnā Rīgā cīņu šovā *Pafbet 101 Fighting Championship 24* sekunžu laikā pieveica bijušo čempionu Pasaules Boksa organizācijas (WBO) versijā Deniju Viljamu.

Zutim vajadzēja vienu sitienu, lai pieveiktu 46 gadus veco Lielbritānijas bokseri, kuŗš savulaik nokautējis pat Maiku Taisonu. Zutis savā profesionālā karjērā tagad izcīnījis septiņas uzvaras, visas pretinieku nokautējot, piedzīvojis divus zaudējumus un divas reizes cīņu noslēdzis neizšķirti. Savukārt Viljamss aizvādīja savas karjēras 82. cīņu. Viņš izcīnījis 53 uzvaras, no kuŗām 40 gūtas ar nokautu, bet piedzīvojis 28 zaudējumus. Citā dueli zaudējumu piedzīvoja bijušais basketbolists **Kaspars Kambala**, kuŗš trešajā raundā ar tehnisko nokautu zaudēja bijušajam hokejistam Danielam Riekstiņam. Tādējādi Riekstiņš revanšējās par maijā piedzīvoto neveiksmi Kambalam.

KALNĀ KĀPŠANA

Šī gada lielākās un nozīmīgākās sacensības Kāpšanas sportā – Pasaules čempionāts jauniešiem, ko organizē *IFSC (International Federation of Sport Climbing)*, norisinājās Itālijā, pilsētā Arco. Pasaules čempionātā piedalījās 1300 sportisti no 49 valstīm. Pasaules čempionātā jauniešiem boulderinga disciplīnā Latvijai bronzas medaļu izcīnīja **Edvards Gruzītis**.

Kvalifikāciju Edvards pabeidza, sasniedzot pirmo rezultātu. Pusfinālā viņš ieguva ceturto vietu un kvalificējās finālam. Finālam kvalificējās seši sportisti no Taizemes, Japānas, Latvijas, Vācijas, Kanadas, Čehijas.

DAŽOS VĀRDOS

• Bijusi Latvijas sievietes basketbola izlases līdere **Anete Jēkabsons-Žogota** 23. septembrī pašas sasauktajā preses konferencē paziņoja, ka nākamajā gadā kandidēs uz Latvijas Basketbola savienības (LBS) prezidenta amatu.

• Latvijas vadošais bokseris **Mairis Briedis** atstājis darbu policijā, kur nostrādāja 12 gadus, liecina viņa iesniegtā Valsts amatpersonas deklarācija. Briedis policijā sāka strādāt 2007. gada augustā, kad pildīja kārtibnieka pienākumus Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldē, divus gadus vēlāk viņš šajā amatā sāka strādāt Valsts policijā, bet kopš 2014. gada bija inspektors Valsts policijā. Briedis šādu lēmumu pieņēmis, lai varētu koncentrēties savai bokseļa karjērai un vairāk laika veltīt sievai un bērniem.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Frankfurtē pie Mainas, Emmaus draudzes baznīcā, *Alt-Eschersheim 22, Frankfurt-Eschersheim* dievkalpojums **29. septembrī** un **8. decembrī** plkst. 14. Dievkalpojums vadīs mācītājs Rolands Eimanis. Pēc dievkalpojuma – kopīgs kafijas un tējas galds Draudzes namā. Informācija par dievkalpojumiem atrodama arī Frankfurtes Latviešu biedrības mājaslapā: <http://frankfurteslatviesi.lv/dievkalpojumi>.

LCM, Salzmannstr. 152, 48159 Münster, **29. septembrī** plkst. 10.30 dievkalpojums. Kalpos prāvests Klāvs Bērziņš. Paralleli dievkalpojuma svētdienskolu bērniem ar Dinu. Pēc dievkalpojuma kafija ar līdzatnēstiem našķiem. Visi miļi gaidīti!

Virburgā, *Deutshhauskirche, Am Schottenanger 2*, sestdien, **5. oktobrī**, plkst. 13.30 Pļaujas svētku dievkalpojums. Māc. Elmārs Ernsts Rozītis un mūsu jaunais iecirkņa mācītājs Rolands Eimanis. Sekos kafijas galds

draudzes telpās – kā arvien, arī bērni laipni aicināti.

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, *Schlosskirche, Am Schillerplatz*, svētdien, **6. oktobrī**, plkst. 15 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. Elmārs Ernsts Rozītis. Sekos draudzes sapulce senās sakristejas telpās, draudzes pēcpusdienas ietvaros.

Hanoverā, Markus baznīcas draudzes namā, *Hohenzollernstr. 54*, **6. oktobrī** plkst. 14 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma pārrunas pie kafijas galdā.

Memmingenā, Kristus baznīcā, *Dunantstr. 8*, svētdien, **13. oktobrī**, plkst. 11.15 Pļaujas svētku dievkalpojums. Māc. Elmārs Ernsts Rozītis. Sekos kafijas galds draudzes namā.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, *Butjadinger Str. 59*, **20. oktobrī** plkst. 11 dievkalpojums ar dievgaldu un bērnu kristībām. Kalpo diak. L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Bekhofas latv. baznīcā (*Am Bechhof 44, Bielefeld*), **27. oktobrī** plkst. 14.30 dievkalpojums ar dievgaldu. Kalpo diak. L. Urdze. Pēc dievkalpojuma kafijas galds draudzes namā.

ZVIEDRIJA

Stokholmas ev. lut. draudzē Zviedrijā svētdien, **6. oktobrī**, plkst. 14 Pļaujas svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma tradicionālā loterija.

Upsalas draudzē sestdien, **5. oktobrī**, plkst. 14 Pļaujas svētku dievkalpojums Vindhems baznīcā.

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!